

SWOBODA

Рік XVIII. Ню Иорк, Четвер, 7-го липня 1910. Число 27 | Vol. XVIII. New York, N. Y. Thursday, July 7, 1910. No. 27

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці.

Розмет Р. Н. С. за місяць Червень 1910.

Розхід за місяць Червень с. р. есть: За померших членів або їх жен і за випадки каліцтва.

Від.	161.	Єрмешик Петро, ум. 17,4, '10	$1000.00
,,	27.	Сеньчак Михайло, ум. 25,5, '10	500.00
,,	117.	Яворовський Іван, ум. 29,5, '10	1000.00
,,	94.	Шпирка Ілько, ум. 2,6, '10	500.00
,,	62.	Чарножицкий Мих., 5,6, '10	1000.00
,,	61.	Пєха Мих, ум. 5,6, '10	1000.00
,,	85.	Сьвятковский Прокіп ум. 9,6, '10	1000.00
,,	126.	Ковач Мих. ум. 11,6, '10	1000.00
,,	149.	Корнута Дм. ум. 11,6, '10	1000.00
,,	53.	Хомякевич Роз. ж. Ник. ум. 22,4, '10	400.00
,,	108.	Костишин Анна ж. Мих. ум. 24.5, '10	400.00
,,	107.	Осагла Теодора ж. Фед. ум. 22,4, '10	400.00
,,	4.	Гречух Анна ж. Андрея ум. 4,5, '10	400.00
,,	16.	Погребецка Анна ж. Ант. ум. 1,6, '10	400.00
,,	171.	Бандрівска Анєля ж. Ів. ум. 10,6, '10	400.00
,,	99.	Борис Ксеня ж. Сем. ум. 18,6, '10	400.00
,,	19.	Ґузеляк Андрей, запомога	200.00
		Виплачено запомоги на суму	$11.000.00
		Платня головних урядників за Червень	190.00
		Адміністрація Союза за Червень	87.86
		Весь розхід виносить	$11,277.86

Розмет платить 12,262 членів на ціле посмертне (кождий по 86 цнт.) і 1734 членів на пів. посмертного (кождий по 43 цнт.)

Крім того кождий член платить за орґан ,,Р. Н. Союза" по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

А. Шаршонь, гол. касієр. *С. Ядловский, гол. секр.*
Дм. Капітула, гол. предсід.

Циркуляр No. 2.

В послідних часах розкинув о. Іван Ардан поміж Братства Р. Н. Союза циркуляр No. 2. Сей циркуляр є дуже обширний, бо обнимає він аж 16 сторін великої вісімки. Перепечатали його в цілости пресбитеріяньский наємник ,,Союз" і глупо-атеїстичні, ню-йорськими ,,академиками" видавані ,,Гайдамаки". В тім циркуляри напечатав о. Іван Ардан так сю допись, в котрій називав він 193. параґраф ,,дурним параґрафом", як і ті дописи, які він прислав пізнійше, а котрих поміщеня не бажав собі сам о. Іван Ардан через те, що не принято його першої дописи, або котрі не могли бути поміщені, бо в них так само як і в першій своїй дописи нарушував він віроісповідане загалу членів Р. Н. Союза. Дальше судить о. Іван Ардан в тім циркуляри мене, яко директора друкарні, чіпаєть ся словенської ,,Svobod-и" за одну статю, яка там була поміщена (ч. 22), накидаєть ся мокрим рядном на головних Урядників Р. Н. С., а вкінци досаджує ще раз 193 параґрафови, називаючи його ,,не лише дуже небезпечним", але й таким, що ,,робить встид нашій орґанізації перед цілим сьвітом"...

Само собою розуміеть ся, що коли б я хотів відповідати о. Іванови Арданови ,,по пунктам", то треба би писати менше більше таку саму обширну брошуру, яку він розіслав Братствам Р. Н. Союза. Робити се я не уважаю однак за відповідне тим більше, що головна Конвенція Р. Н. С. вже за плечима і на ній буде можна перетріпати всякі наші домашні справи; а по друге, мені робить ся якось стидно воювати з чоловіком, котрого бере в оборону навіть орґан право і царославної місії в Америці ,,Свѣтъ". Що я хочу тут піднести, то се, чи той оспорюваний 193. параґраф є справді таким пострахом і небезпекою для Р. Н. Союза, як се думає о. Іван Ардан, та яку ціль може він мати, коли за всяку ціну домагаєть ся його усуненя. Отже до річи:

Від початку істнованя Р. Н. С. приступали в його члени майже виключно Русини, гр. католики, походячі переважно з Галичини. Русинів (Українців) з Росії, які що до віри є православні або належать до ріжних сект, є в Америці взагалі дуже мало, а й ті, що суть не вступали до Р. Н. С., лише ішли до російських орґанізацій, як ,,Союзъ русскихъ рабочихъ", так, що за кільканайцять літ істнованя Р. Н. С. є в нім на близько 15. тисяч загалу членів лише яких 300 православних. А й ті православні, що є в Р. Н. Союзі, не походять всі з Росії, лише є між ними більша часть Галичан, які, збаламучені російськими батюшками, дали ся перетягнути на православіє. Коли-ж послідна, филядельфійська Конвенція Р. Н. С. уважала за відповідне вложити до Статутів Р. Н. С. сей 193. параґраф, котрий говорить про віру членів, то, властиво беручи, вона нічого нового не ухвалила, лише признала в практиці той стан річи, який в дійсности істнував вже й давнійше в Р. Н. С., бо-ж, як сказано, загал його членів становили все греко-католицькі або радше взагалі католицькі Русини. І приймаючи сей параґраф до Статутів, зробила послідна Конвенція Р. Н. С. дуже мудро. Чому — зараз скажу.

Наша церква і наша народність стоять з собою в дуже тісній злуці. Руська церква взагалі, а в Америці в особенности є заборолом, захистом нашої народности та й боронити нашу церкву значить тілько, що й боронити нашу народність. Є се загально знана річ, що коли наш простолюдин в Америці перейде на православіє, то тим самим уважає він вже себе за такого Москаля, як би він походив з під Москви або з під Тули; коли ходить до словацького прим. костела, то він цілковито пословачить ся; коли-ж він ходить до костела польського, то поподячить ся. У всіх тих случаях він губить ся для своєї народности і сего не бачить хиба сліпий або такий, що не хоче бачити. Супроти такого стану річи, мені дуже дивно, для чого сей 193. параґраф став ся так дуже осоружним о. Івану Арданови. Прецінь будь що будь той параґраф — кождий мусить се признати — вийшов лише Р. Н. Союзови яко орґанізації в хосен, бо від послідної Конвенції Р. Н. Союза, на котрій сей параґраф принято, зросло майже вдвоє число його членів; а й під зглядом народним остав ся Р. Н. С., хоч і приняв сей параґраф, таким самим, яким був перед тим, коли сего параґрафу не було.

Впрочім, коли о. Іванови Арданови сей 193. параґраф так дуже не до вподоби, то він не мусів аж розсилати циркулярі поміж Братства Р. Н. Союза і розпочинати глупу домашну борбу, з якої мають тільки радість ріжні наші вороги. Він міг прецінь дуже красно або заждати до найблизшої конвенції Р. Н. Союза і там з своїм проєктом виступити, або міг таки відразу почати основувоти нову орґанізацію, в котрій не булоб ніяких параґрафів що до віри і в тій новій орґанізації моглиб під його проводом гуртуватись і Українці православні і Українці штундисти і молокани і хлисти і безпоповці і серафимці і пресбитеріяне і всяка всячина, що хотілаб до сеї орґанізації належати. Прецінь вольному воля... Но вдаряти в дзвін і підносити ,,ґвавт", що хтось там мав відвагу не пустити його проєкту, що нарушував віру загалу членів Р. Н. Союза до друку, се глупо, сьмішно і непатріотично бодай під теперішню пору.

Тепер іду дальше, іменно, яку ціль може мати о. Іван Ардан коли він так завзято воює проти 193. параґрафу Р. Н. Союза. Щоби о. Іван Ардан, поборюючи сей параґраф, мав загальне добро Р. Н. Союза на оці, сего мабуть годі сказати тому, бо як в горі згадано, сей як раз параґраф причинив ся дуже значно до зросту Р. Н. Союза. Хто має на увазі загальне добро якоїсь інституції, то він чейже не буде поборювати сего, через що та інституція красше розвинулась і піднесла ся. Я не єсьм такий забобонний, щоб я сему параґрафови приписував якусь чудотворну силу, як се думає о. Іван Ардан; з другої однакож сторони є се неоспоримий факт, що до послідної конвенції трудились для Р. Н. Союза ,,головні та місцеві урядники, головний та місцеві орґанізатори" не менше ревно, як трудять ся й тепер, но мимо сего Р. Н. С. ніколи не пішов так в гору, як власне пішов від послідної Конвенції. Про се говорять цифри і їх порівнати потрафить, гадаю, о. Іван Ардан.

Щоби о. Іванови Ардану лежали на серцю так дуже православні Українці, чи штундисти чи які там инші сектанти, котрі через згаданий параґраф не можуть вступати до Р. Н. Союза, також тяжко подумати тому, бо хоч би навіть сей параґраф не істнував, то се більше як певно, що ті Українці до Р. Н. Союза не горнулиб ся так, як не горнули ся до него від початку його істнованя.

Отже який інтерес може мати о. Іван Ардан поборюючи сей параґраф? Загальна думка є така, що тут розходить ся о ніщо инше, тільки о інтерес власний, приватний. Прецінь о. Іван Ардан як редаґував ,,Свободу" перед двома роками, так міг її редаґувати дальше. Но він мабуть перечував, що як приїде до Америки гр. кат. Епископ, то давні обставини будуть мусіли в дечім змінитись... ну, і він продав ,,Свободу" за добрі гроші, купив собі фільварок в Вірджінії і, усунувшись від всього сидів собі спокійненько через цілі два роки. Аж тут нараз ні сіло ні пало пускає він бомбу проти 193. параґрафу Статутів Р. Н. С. Тай що може шкодити йому сей параґраф тай чому він не чіпав ся його перед тим, або зараз таки, як його ухвалено на послідній конвенції?" — мусіло кождому думаючому прийти на думку. Чому? Та хиба тому, бо він був занятий своєю фармою. Недавно однакож він сам признав ся в часописи ,,Союзі", що з него є ,,кепський фармер", а з Пенсильвенії прийшли вісти, що він хоче своєї фарми позбутись, бо не може на ній вийти. Фарма отже не дописала; ну, так щож дальше робити? Но на се я вже не хочу відповідати, тількп лишаю кождому, аби сам собі відповів... І ось ,,тут лежить собака погребана" — як каже Німець; ось тут причина його юдженя; ось тут, а нігде інде причина його циркулярів.

Та як там воно остаточно і не буде з сим 193. параґрафом, то я все таки гадаю, що більша є доброта Божа, як злоба людська.

F107 о. П. Понятишин.

ПОЗІРІ

Єще раз припоминаємо інтересованим, то є братствам і відділам Р. Н. Союза, так само і всім поодиноким людям, котрі присилають одно-два або три-разові оголошеня балів, представлень, пікніків, як також бизнесові оголошеня до ,,Свободи", щоби точно придержувались табельки, оголошеної в кождім числі ,,Свободи" на 6-ій стороні, то є, щоби з кождим оголошенєм рівночасно присилали належитість, та щоби таке оголошенє було в редакції один тиждень перед виходом дотичного числа. Всі праці, які друкарня ,,Свободи" на замовленя виготовляє, по скінченю мусять бути заплачені, або вислані за посліплатою (C. O. D.), хотяй-би се був незнати хто. Часопись ,,Свободу" висилає ся тілько тим, котрі заплатили передплату з гори.

Боротьба за право.

По роману *К. Є. Францоза.* — Переклав *Мих. Атаманюк.*

(Дальше)

Уста його скривили ся при тім гіркою усьмішкою. Анниця і отець Лев оставили його самого і все наглядали через отвір.

Він довго сидів нерухомо, як скаменілий, потім знов встав і підняв праву руку в гору. Його лице було бліде, зимне, а по щоках котили ся грубі сльози. Страшно було дивити ся на него. Тоді вони рішили піти до него, хочби й як ворожо він їх стрінув. Та Тарас, противно, — був рад з того.

— Скажи, спитав сьвященика — в письмі сказано ясно, що всї законні средства вичерпані?

— Ясно, цілком ясно!

— Але все таки адвокат може помилити ся. Мій батько правував ся пять літ, а в кінци він судив ся у Відни у самого цісаря.

— Тарасе, — умоляла його Анниця, — невже-ж ти думаєш продовжувати діло? Таж ми цілком вже знищили ся!

— Ні, я повинен його довести до кінця! — відповів Тарас і рішив ще раз їхати до міста до адвоката.

Адвокат майже не пізнав Тараса, так він змінив ся за останний час.

— Що з тобою було? — спитав він. — Ти постарів ся на десять літ.

— Так, пережив ся тяжкий рік... Но, та що й про те говорити; скажи лучше кілько я тобі винен?

Треба було заплатити двіста пятьдесять ґульденів.

Тарас рівнодушно відрахував гроші.

— Тепер ще одно: чи можна мою справу передати до третого суду?

— Рекурс?

Адвокат похитав головою.

— Не можна! — сказав він. — Цілком не можна, цілком.

— Так, значить, помочи вже нігде не знайти? Все скінчено? — спитав Тарас ще раз.

— Все... От хиба доброта самого цісаря...

— Цісаря! — перебив його радісно Тарас.

Гадка про цісаря його дуже врадувала.

— Як міг я передше о нім забути? Чому я скорше не прогнав своїх думок, коли така близька, така проста поміч!

Тарас цілком опянів від несподіваної радости.

Адвокат добре знав, що з того нічого не буде і так нарочно натякнув, щоби про те щось сказати. Та до Тараса вже ніяк було тепер говорити. Він плакав як дитина, і не знав як відвдячити ся адвокатови за ту радість, і почав цілувати його руки.

Адвокат порадив тоді післати почтою письмо до свого приятеля у Відни, щоби той передав цісареви.

— Ні — відповів Тарас — почту можуть обрабувати, приятель твій може номер вже... Я хочу все сам розтовкувати цісареви.

— Та коли цісар Фердинанд — Німець, він не розуміє по руськи.

— Не може бути! То неправда, тебе одурили. Цісар — отець своїх підданих, він не може не знати мови своїх дітий. Будь ласка злагодь письмо. Через тиждень я прийду по него...

Не зважаючи на вговорювання жінки і сьвященика, Тарас рішив вибрати ся в дорогу. Він порадив вибрати старшиною Семена і йому поручив провадити своє господарство.

— Я хочу піти прямо до цісаря, сказав Тарас. — Його дім певно там покаже мені кожда дитина.

— Та там не говорять по руськи... Ех, тяженько тобі, там прийдеть ся, зітхнувши перебив адвокат.

Щож мені боятись ся, — торжественно відповів Тарас. — Я-ж іду по правій дорозі.

VII.

Тарас пішов до Відня, до цісаря.

За три неділі прийшло від него письмо зі Львова. Там написав йому його земляк Туренко, що служив при війську і дослужив ся до фрейтора.

— „Мій приятель Тарас не письменний і просив мене написати вам; я-ж умію писати як сам полковник і тому повідомляю Вас, що Тарас живий і здоровий. Кланяю ся родичам і Касї. Перекажіть їм, що я скоро прийду до дому. Вони певно будуть вдоволені мною“.

Потім прийшло письмо з Кракова, а потім і сліду вже по Тарасови не було більше.

Тарас поїхав ще у цьвітни, а тепер уже минуло літо, осінь, начали ся приморозки. Жінки порали ся коло хати а мужчини звозили дрова з ліса.

Раз зайшов Семен до сьвященика переговорити о доставі дров для церкви. По ділі зійшли на те, що найбільше їх непокоїло. Семен уважав Тараса помершим а сьвященик говорив, що не можна так говорити, а треба ще підождати. Із кімнати їмості роздавали ся ридання; то Анниця так побивала ся з горя.

Коли хтось застукав в двері. Анниця закричала і кинула ся до дверий. Двері розтворили ся і на порозі станув Тарас.

— Ти здорова? Я дітей уже видів, — говорив цілуючи жінку.

Прочі дивили ся мовчки на його запале лице. Він ще більше постарів ся, його волос посивів а між бровами ще глубше врізала ся знана морщина.

— Ти приніс, здасть ся, добрі вісти — скрикнув Семен.

— Так, добрі. — Він усьміхнув ся, та усьмішка була гіренька.

— Боже мій, як ти посивів, — говорила Анниця покриваючи поцілуями його голову, — чому ти так довго барив ся?

— Так довго... дожидав ся побачити цісаря.

— Ти видів цісаря, говорив з ним?

— Так, говорив, як там то називають.

— Но, щож він обіцяв?... Розкажи нам.

— Тарасе, та ти мабуть хочеш їсти? — перебила його їмость.

— Так, я не їв майже цілу дорогу.

— Ось прошу... я сейчас, — і їмость заклопотала ся прилагоджуючи йому поживу.

Та Тарас проковтнув кілька лише кусків і відвернув ся від стола.

— Щож ти? Їж судіє! — припрошувала їмость, — Даруй, що я тебе так називаю, та ти і будеш знов скоро судією.

— Розумієть ся, — додав Семен. — Я обняв лише твоє місце до твого приїзду.

— Ні, — сумно відповів Тарас, — я неможу і не хочу бути судією.

— Но, й слава Богу, — врадувала ся Анниця. — Заживемо тепер ми тихо і спокійно. Ти поправиш ся, будеш часто ходити на польованя.

— О, роскажи нам тепер, — не втерпіла їмость, — який цісар? Чи правда то, що у него цілий дім в золоті?

Цілком не так, пані-матко; цісар забитий, нещасний чоловік, дім у него із простого каміня...

Тарас помовчав, зітхнув і почав розказувати:

— Ішов я довго, дуже довго. По дорозі стрічав я богато мандрівників, та між ними не бачив я нікого щасливого. У кождого було своє горе. Але всї говорили мені, що я вибрав найлїпше средство. Тільки один сьвященик, що підвіз мене до Львова, радив мені вернути ся.

— З того не буде нічого, от як би жив добрий Йосиф, — то можливо.

Я сказав йому, що я не потребую милости і що мені всьо одно, добрий цісар, чи злий. Я шукаю справедливости і цісар який би він і не був, повинен мені дати ту справедливість. На то сьвященик мені нічого не відповів. У Львові я стрітив фрайтора Туренка.

— Но, ось тобі і щасливий чоловік, а ти казав, що нікого не находив щасливого, — замітив сьвященик.

— Ні, він як раз тоді сидів без гроша, і взяв у мене лева.

— Ах, підлий шибеник, — перебила Анниця, — а мені говорив, що він тобі такий славний зробив пир, що аж!...

— А є вже він?

— Так, є!

— Все-ж я таки радий був, що його стрінув. Він показав мені місто, звіринець. Не довго побував я у Львові і виправив ся до Кракова. Там уже не міг я розговорювати з подорожними, бо там не розуміють нашого язика. Довго ішов, нім добив ся до Кракова. То місто уже не австрійське а польське. Нені казали, що там нема цісаря. Я здивував ся, що можна жити без цісаря?

Вкінци добив ся я до Відня.

Там уже цілком мене не розуміли, приходило ся з великим трудом дістати у них що небудь з'їсти, або напити ся. Треба було і губами і руками показувати тай то давали замість мяса — огірків а замість води — пиво. І всї дивили ся на мене, як на яку диковижу та говорили: — „Поляк, Поляк!“ — З початку мене то сердило, бо я Русин, але потім я не звертав на се уваги. І пощо то Господь Бог розділив людий язиками? Чи-ж і без того мало горя на сьвіті?

— То стало ся при будові Вавилонської вежі — пояснила їмость, — роскажи їм отче.

Та сьвященик тільки похитав головою. Тарас говорив дальше.

— Що-ж то за місто!!... що за місто, то ви і представити собі не можете! Я ніколи не думав, що тілько людий живе у Відни. Там живе не меньше людий, як в цілім нашім повіті,

— Та — що-ж ти?

— Що правда. Ось послухайте, коли показали ся у Відни перші домики я думав, що за десять хвиль ми доїдемо до цісарського дому. Та ми їхали і їхали і кінця не можна було видіти. Доми чим далї були більші, а що народу було по улицях! Кругом був такий нестерпимий гамір і шум, що мене аж голова розболїла. Коли отямив ся, перед нами був луг, а там далеко взносили ся верхи церков, баштів та домів. Мені сказали, що то було передмістє, а сам Відень тільки тепер що почнеть ся. І подумайте: довкола Відня сім таких передмість!

Дві години ми їхали ще Віднем. Вкінци старик що мене віз спитав мене, де буду я ночувати?

Я цілком забув про се і показую йому знаками, що не знаю.

Тоді старик сам завіз мене до якоїсь господи, і там наняв мені кімнату і харч за 50 крейцарів в день. У Відни то навіть дуже дешево. На другий день, слуга, дуже привітний і добрий чоловік, повів мене до пана Броза, приятеля нашого адвоката.

Пан Броза там не аби який то пан і уміє говорити по руськи.

Він мене гарненько принняв, но все таки сказав, що нема що сподівати ся на цісаря.

— Цісар то добрий чоловік і колиб тобі було треба помочи на церкву, або як погорільцеви, — то він би тобі поміг. Та ти шукаєш справедливости...

— Так, не вже-ж він мені не поможе? Він же-ж буде відповідати перед Богом за своїх урядників!

Броза з початку мовчав.

— Та знаєш, його часто болить голова, — говорив вкінци в півголос, і він любить справляти собі забави, ліпити коробочки з паперу...

Я з початку не вірив своїм ухам, але Броза таки потвердив, що то дійсна правда.

— Та хиба-ж то можливо? — скрикнув Семен і попадя.

Тарас гірко усьміхнув ся.

— І не тільки те сказав мені пан Броза про цісаря...

— Таже ти сказав, — зауважив я Брозі, — що цісар добрий чоловік. Я все таки хочу розяснити єму наше горе!

— Та він не розуміє по руськи.

Се мене ще більше уразило. Нашому адвокатови я не хотів вірити, та тому панови треба було вірити.

— Отець повинен розуміти своїх синів — сказав я і гірко похитав головою. — Чи розуміє він по польськи?

— Ні, по польськи він так само не розуміє. В дитиньстві був він слабого здоровля і його не томили наукою.

— Все одно, я буду говорити через переводчика, і все таки йому розкажу.

Та пан Броза на то знов похитав головою.

— Ти думаєш, що то легко бачити ся з цісарем? Його дуже тяжко побачити.

Я знов почув як мене закололо коло серця та я запанував над собою.

— Гаразд, я буду ходити що дня, поки він мене не прийме.

Броза усьміхнув ся.

— Ти з ума зійшов! — скрикнув він. — Чиж то не всьо одно, що піти в селї до сьвященика. Ти краще дай мені просьбу і я її передам до палати.

— І її прочитає цісар?

— Ні, такі просьби читають свояки.

— А я таки хочу рішучо з ним говорити і більше з ніким. Так якже-ж його побачити?

Броза пильно поглянув на мене і сказав, що він поклопочеть ся про се, та що з того вийде, він цілком не знає.

І я пішов від него в прикрім настрою.

— А я би чекала — сказала Анниця. — Я би чекала на цісаря коло самих дверей (таж він виходить на прохід) і розказала би єму все.

Тарас усьміхнув ся.

— Я і сам так думав, — сказав він, — та з того вийшло цілком не те...

Я знайшов і дворець цісаря. Його дворець, виглядає так, як старий камяний дім і не дуже то украшений. На всїх углах стояла сторожа з оружієм. Цісар, як мені казали, нікуди не ходить піхотою по вулицях. Він виїздить все з двірця каритою і стрілою мчить за місто. Там проходжує ся в ліску а потім знов так бистро повертаєть ся. Я тому не повірив і що дня ходив ко двірця. Аж один раз я побачив як розвернули ся ворота і по при мене понесла ся карита та помчала ся улицею. Я вспів лиш замітити, що в ній сидів худий, слабий старик, обвинений в плащ.

Ось то і був цісар.

По двох неділях зайшов я знов до Брози.

Тоді сказав він, що авдієнцію виклоптав, та коли вона він не знає. З палати повинні прислати письмо.

Ну, як письмо — так письмо! Прийшло ся іще ждати.

Проминуло ще десять днів. Вкінци прийшов льокай від Брози і сказав, що авдієнцію призначено на вторак за тиждень. Оставало ся ще дванацять днів.

О, Господи, як довго вони ішли. Мені вони здавали ся вічністю. Ждав, ждав і все думав. Прикро було тоді...

В назначений день я зібрав ся як жених на сватанє. Надів високі постоли, убрав розписаний кафтан а поверх него білий баранячий кожух. Цісареви треба показати пошану. І тому соломяний бриль відложив я на бік а взяв чорну кучму. Як я сїдав до повозки, що прислав за мною добрий Броза, кругом мене товпило ся богато людцїв. Та я не звертав на се уваги.

По дорозі так само оглядали ся і дивили ся на мене

Коли ми приїхали до палати, прибіг до нас льокай. Він висадив мене і я пішов сходами. Там побачив двох вояків в червоних мундурах з оружями. Вони досить здивували ся побачивши мене. Я показав їм дозвіл і вони показали мені, куда іти. Я увійшов до просторої салї. Її стіни були украшені позолотою і зеркалами. Тут чекали на авдієнцію.

Були тут найріжнороднїйші люди. І знатні пани в розшитих золотом мундурах і такі прості мужики як я. Тільки вони були з других сторін, і розумієть ся, ніхто з них не говорив по руськи тай убирали ся вони инакше, як ми.

У всїх у руках була просьба, всї з пошаною стояли і ждали... Пройшло не мало часу.

Вкінци з'явив ся якийсь панок в зеленому кафтані, і розставив нас усїх після стану. Військові стояли з військовими, духовні з духовними, а мене поставив з двома мужиками. Ми довго ще стояли. Я спробував було заговорити зі своїми сусїдами, та вони на мій запит щось пробурмотіли не зрозуміло своїм язиком.

Я зіставив тоді їх в спокою.

В кінци розтворили ся двері і запанувала тишина.

„Цісар!“ — прошептала Анниця.

Тарас похитав головою.

— Ні, то був батько цісаря а за ним ішло трох полковників. Батько цісаря був сивенький, ввічливий старик. З кождим розговорював не довго, брав просьбу, ввічливо кланяючи ся і йшов до другого.

„То не цісар“, і від тої думки у мене потемніло в очах. Та я рішив все таки, щоби там і не було, не дати тому старикови просьби.

Вкінци станув він пере-ді мною.

— Сьвяті угодники — зітхнула їмость.

— Чомуж ти не даєш просьби? спитав мене по руськи один полковник. — То-ж батько цісаря!

(Дальше буде).

ПРОЦЕС

православного ігум. Арсенія

проти менаджера „Свободи" Кон. Кирчова і її редактора Ант. Цуковського.

(Дальше).

Покликано ще раз Константина Кирчова одного з обжалованих:

П. Ґарван: Кирчів, чи ви не знали правдивого імена Чалого? Відп.: Так, я знав.

Пит.: Яке-ж його правдиве імя? Відп.: Його правдиве імя є Хаврюченко.

П. Ґарван: Я скінчив.

Покликано знов Грицька Чалого, одного із сьвідків для оборони.

П. Ґарван: Сьвітлий Суде, я предкладаю тепер на доказ статю з 30. цьвітня, 1908 р. значить, статю, яка була поміщена два місяці перед оголошенєм мнимого очерненя. Обжаловані зізнавали, що сьвідок Чалий писав для них много статей, з котрих деякі були звернені проти російського православія; вони були переконані, що сї статї містили правду і на основі сего переконаня вони вірили, що й ся статя, яка є предметом розправи, була також правдива і для того її помістили. Я предкладаю отсю статю на се, щоби доказати, який характер мали сї дописи, котрим після їх зізнань вони давали віру, і на основі котрих вони приняли без розбору і сю статю, в якій містить ся мниме очерненє.

П. Сніткін: Протестую проти сего на сїй основі, бо по перше п. Ґарван може й проти своєї волі перекрутив докази, які виказала ся розправа. Я взиваю п. Ґарвана, аби він вказав, де то сї обжаловані зізнавали, що вони були переконані о правдї сеї статї, яку він хоче тепер предложити на доказ. Цурковський зізнавав, що сей сьвідок писав много статей та що нїхто на него не нарікав і для того, коли статя що містить мниме очерненє, прийшла до редакції, то вони були переконані, що вона містить правду. Длятого заявляю, що сей предмет, який має бути предложений тут на доказ, є невідповідний, невластивий і недорічний.

Судія: Я не допустив би сеї статї, колиб ви не були старались оправдовувати очерненя. Я сказав вже перед тим, що після моєї думки се очерненє не є сего рода, аби його можна оправдати. Се однак є квестія правна і лава присяглих має про те рішати; що до мене, то заявляю, що сю статю допущу тому, бо ви змагали ся оправдати очерненє на сїй нїби основі, що обжаловані вірили в правдивість статї та що вони мали слушну причину вірити. Впрочім судії присяглі видадуть свій осуд про характер їх дописувателя і про стійкість їх зізнань, що вони мали слушну причину дати статї віру. Обовязок доказати се, спочиває на вас.

П. Сніткін: Я розумію, що обовязок давати докази не належить до оборони, навіть в тім случаю, коли йде о злочин очерненя.

Судія: Обовязок доказати судіям присяглим, що очерненє було оправдане, коли ви змагаєтесь очерненє оправдати...

П. Сніткін: Коли Сьвітлий Суд толкує закон в сей спосіб, то я застерігаю собі право відклику.

Судія: Лава присяглих має дати осуд...

П. Сніткін: При розправі кримінальній обовязок доказу не переходить на оборону.

Судія: Що до цїлости справи, то певно, що нї.

П. Сніткін: Недавно тому, рішив апеляційний трибунал, що воно є не дозволено наводити доказ так званого независимого злочину. Кожде-ж очерненє є само собою злочином і про се не може бути сумніву.

Судія: Тут нїхто не каже, що се (наводженє статї з 30. цьвітня, 1908 р.) є злочином.

П. Сніткін: Коли-ж вона не є злочином, в такім разї не можна її тут наводити.

Судія: Її наводить ся лише в сїй цїли, щоби показати відвосини, які істнували між сим дописувателем і редактором чи властителем часописи і щоби подати судіям присяглим факти, на котрих основі опирали обжаловані свою віру в те, що статя містила правду. Є се дозволено також тому, щоби переконати ся о віродостойности сьвідка.

П. Сніткін: Протестую проти сего, бо таке поступованє є невідповідне, невмістне і не до річи. Ся статя була оголошена перед мнимим очерненєм і вона не має з очерненєм ніякої звязи; тимто не можна її наводити на доказ злоби при сїй розправі і я застерігаю собі що до сего право відклику.

(Статю назначено яко доказовий залучник 6).

П. Ґарван: Розумієть ся, що обі сторони мають право робити при сїм перекладї поправки: Читає: „Свобода" ч. 18, 30. цьвітня, 1908 р. статя Грицька Чалого.

"ВОСКРЕСЕНІЄ" КАЦАПСЬКОГО ЛАЗАРА.

В 13. числї „Свѣта" я вичитав, що 18 (5) Апріля було „тезоіменитство Возлюбленнѣйшаго Архипастира, Высокопреосвященнѣйшаго Владики", що живий до Бога сягає, Платона. В цїм привитаню розмазуєть ся, що це сьвяткування роковин російського Архишпига припало як раз з днем воскресенія Лазаря „четыродневного трупа, який однак по божому гласові встав і знов зробив ся живим чоловіком". Пишеть ся, що то була велика радість за для сестер й приятелїв Лазарових. Читаючи дальше я помітив тут забагато непевного, не правдивого. Лазаром, та сестрами й приятелями його названі зовсїм не ті лиця, яких требаб було зрівнати з цим чудом, як що так схотїлось авторови, мавшому на меті як найлїпше розмазать це „привитанє". З того вийшов оден глум. То я й хочу „творцьови" сього „привитання" в цїлїй „будові" допомогти, бо се видко йому не по змозї. „Засмердївший ся" Лазар — це не уніятський нарід, яке назвиско цей безглуздий автор дерзко зісьміли ся кинути цьому народови, а цим Лазаром з'являєть ся не хто інший як самісїнький Архишпига російський, чи то тот вибачайте „Архиепископ" Платон. Сестрицьою Лазаря, не жона з Київської „толкучки" (фролівський жіночий монастир), який поблизу братського монастиря, де цей павук расєйський до одізда до Америки на „роботу" мешкав. Приятелї — теж цього Лазаря — то члени третього російського отдїлення — вобще всїх яких шпигувати за російським громадянством, кажучи без обиняків — справжні шпиги згаданого уряду.

Як же це так? А от як:

Цей Лазар-Платон до свого одізду в Америку займав посаду ректора Духовної Академії в Київі, в якій учать ся на попів та архиєреїв, таких самісїнько, як він сам. Коли обирали від Київа посла до 2-ої державної Думи, то його, яко добре відомого сїяча темряви й прихильника мордерства, київська чорна сотня (народні зрадники, гнобителї з ватагою відпадків громадянства), обібрали за посла. Це сталось через те, що справжні народні прихильники розбили ся на партії й почали сваритись за свої програми, а це і вийшло на користь чорній сотні з її Лазаром.

Поїхавши з Київа до Петербурга, в Думу, він — цей „сьвятитель", не прилучив ся до заступців покривдженого й ограбленого народа, здергими з його грішми й він користував ся, як в Київі, так й в думі, а прилучивши ся до „чорних" — то є до урядовців, на чолї з катом Миколою. З цими мордерцями він був за одно проти покривдженого народа. В Думі він виступав з дуже темними й кровожадними промовами, захищаючи на підставі перекручування сьвятого письма — мордерців й топчучи своїми брудними лапами права усїх покривджених. Монах, який відрік ся від миру, заліз по самі уши в політику — як це вам здаєть ся, дуже мило! — та цей й впевняє, що це по християнськи. Хиба Христос Бог був невдячним в жидівськім або римськім парляменті?! За таку зраду й невдячність шпрі заступці народні добре йому носа втерли. Це як раз так, як в московській байці розказуєть ся, що одна свиня забралась під дуб віковий, під яким було багато жолудів. Наїлась досить, лягла проти сонця та виспалась, а потім встала, лупнула баньками та й давай корінє у дуба рити. Дивлячись на це „праціо" ворон з дуба, що в тім разї на нім сидів, каже їй: „що ти робиш, та адже-ж як ти обголиш коріння то від сього дерево може згинути". Я о тім не дбаю — відповіла свиня — нехай сохне, мені аби жолуді були, майже я від них жирію. „Невдячна — відповів їй на це дуб, жеби ти мала змогу підняти до гори своє дурне рило— тоб зявила собі, що ті смачні жолуді на менї ростуть". Так й з нашим Лазаром. Нассав ся в волю людської крови, а опісля сей опекавший давай під ним яму рити. Скільки раз він не зривав ся з темним своїм базіканем в Думі — його заєве брали з ораторської трибуни окриками: „геть зрадника, геть павука!..."

Опісля того він дуже зганьбив ся й повісив носа, не відаючи де подїтись і заховати ся від сорому. Деж! йому вже не можливо було вертатись на свою посаду, або на иньшу, бо він цїлком зїстав ославлений на всю „матінку" — Расєю, яко зажертий чорносотенець. Тому то він замер, навіть засмердїв ся. „Аще вїру имеши, то і вмерши оживеш" — сказано в сьвятім письмі. Він цього й трибав ся, бо був певний, що його „воскресить" й знов наставить не то що за сїяча, а навіть за Архисїяча темряви — голова російської церкви — російський Бог Микола, який по своєму бажаню або відбирає життє у народа, або дарує. Цей „Бог" всемогучий, вездїсущий, всевідаючий, бо тримає біля себе, за здирт з народа грошї, величезну натагу народних зрадників — кровопійців, розбійників, таких як і сам. Вони його як свого ватажка захищають, шпигують та доносять йому на людий й по його бажаню вішають нарід. От цей „Бог" й „воскресив" його, цього чорного Лазаря і післав до Америки лазити по ній, — по його звичаю — обдирати як не силомїць, то облесністю бідний працюючий український (не російський) народ. Коли сього Лазаря „воскрешено" то навіть зрадїли сестри зі фролівського монастиря, а є досить файні. Цей Лазар часто і густо відправляв задля цих баб „Службу Божу". Що й не диво, він безфамілійний чоловік. Далї порадїли й приятелї його — шпиги, чи в сьвіцкій заразї, чи з широкими рукавами (волохаті), що так красно виратували з сорому цього темного Лазаря, який уже навіть був засмердїв ся в Расєї. Ще з „привитанні" цїм кажеть ся, що коли Лазар ожив, то „в грудях, книжників та фарисеїв закипїло багато злоби та ненависти, з приводу сього". Лазаре! Та за цю брехню тебе Лазар-Платон несолоного з'їсть! Книжники та фарисеї російські (митрополити в урядовім синоді й иньші архиєреї) майже підскакували так, що трохи собі ніг не повикручували, від радощів з приводу ожиття чорного сього Лазаря. Євангельський Лазар опісля ожиття поїхав за море на острів Кипр, а цей Лазар (опісля ожиття) придибав теж за море — до Америки й лазить тут сїючи темряву й ворожнечу. В цїм „привитанні" автор далій каже: „хиба наш Лазар уже не встає — от-от на наших очах?!" Гей, що встає, то встає, бо скрізь уже даєть ся чути... який від нього вітер йде по Америці; заколот й ворожнеча. Там ще є надруковано: — що перший вдохновитель темної дружини кривославних шпигів з підпазорками, він перший трудженик в ділї витрушування українських кишенів! Он і перший начальник за нас (попів російських), а не за Русинів, бо не тільки свої кишенї набиває центами та долярами, а й за наші не забува, та частину й Миколї в Росию відсила, перемінюючи доляри на рублї, від чого грошї збільшують ся в двоє". Далїй автор каже: „щасливі ми, що такого Архиерея імами".

Тепло нам з ним! „Та ще й голоду не почуєш та й працї жадної не знаєш! Добрий архиерей, вельми добрий! На проценти як другі не рахує, а все з гори горне до власної кишені без жадних рахунків. Далїйш „автор" каже: „Єже буді, буді!..." — се певно давай і давай, все віддавай... Ще мало! Лазаре! Остатні центи та доляри забираєш с. є. видираєш у бідних та темних Русинів-українців, які зароблені тяжкою працею під землею. Але що ти Лазаре з цїлою ватагою підлазарків — даєш їм за те? Чи ти християнин, чи атеїст? Природний атеїст не чїпляєть ся високого учення Христа Бога, але все таки хоч совість має. А ти?! — Ти атеїст без крихти совісти. Чом та й де ти вчив ся, чи не в шпигівській школї?! Чи не доводить ся часом твоїм батьком „по хресту" г. Судейкин, що колись був в Києві, а нарештї й начальником добре відомого тобі 3-го отдїлу в Петербурзї. Чи ти знайомий хоч трохи з етикою й чи знаєш, що таке мораль та гуманність? Певно це не за для тебе а за для бідних, бо твоя етика в животї, мораль — в брехнї, сїяню темряви, а гуманність твоя з'явить ся в тім, щоб по більше центів та долярів пограбувати с. є. як найлїпше пограбувати нарід. В своїх церквах — як що дозвільно й не гріх цим іменем їх назвати—ти замісто Служби Божої і молитв вислявляєш цїсарів зі всього сьвіта, крім японського, свій урядовий расєйський синод і т. и. навіть коли буває „великий вхід" з чашою, в якій як ви учите — Тїло та Кров Христова, що в той час почитуєть ся? Чи не грабителї расєйські?! Та то страшне колтуньство, то глумленє над всїм сьвятим!! В промовах своїх ви Лазаре зі своїми підлазорками сієте темряву й розпалюєте ворожнечу межи чужим вам народом, же би свій свого кусав, а ви з боку неситий посьміхували ся диявольским пекельним сьміхом. Чи-ж то є в ученю Христа? Чи може я брешу — а чияж то є „преса" „Сьвіт" та „Поступ", не твоя? Ти-ж туда й свої бляґи віддаєш до друку. Та там в них цїле пекло, о якім ти кажеш, що оно буде на „тамтім сьвітї". І це „восточний" обряд, та ще й „красний", як ваша кацапська несита „братія" звикла базікати? Певно восточне „Гара-кірі", яке ви Лазори російські вчиняєте над темними батьками та й їх дїтьми. За єго кроваві центи ви, Лазарі, так красно віддячуєте ся сему народови?! Це так, гаразд — за моє жито та мене й бито! Нащо ви недовірки, вироди расєйського громадяньства, туманите й підбиваєте нарід, щоби він кинув свою мову, а вживав кацапську? Якому чортови — крім вас Лазорі тут в Америцї потрібна московська мова. А за для неї скільки золотого дитячого часу пропадає даремно, чого вже не повернеш! І всьому ви, дракони, виною! Заколот хто счинив, як не ви? Українські сьвященники, яких ви, Лазорі кацапські, ганьбите, то плоть від плоти і духа українського народа й вони від щирого серця служать своєму рідному народови й нарід їх розуміє й любить. В школах у них учать на рідній мові, не мордують, як ви дїтей, нерозумілим їм язиком. Чого ви до них чїпляєтесь мов собаки, та ви їхнього й підметка не варті — не стоїте! Дракони! Відстаньте, не мордуйте нарід, не знущайтесь з нього, бо час заплати настане! Хоча ваша кривда панує, але правда засяє ясним промінем — тодї горе вам людоїди! Майже хто добрий бом в Расєї, без жадної осьвіти й без крихти совісти, той здатний за шпигу й того расєйський уряд засилає в Америку провадити його зрадливу полїтику. Найдїть менї хоч одного з цих Лазарів, хоч з якою маленькою осьвітою — буду радий його видїти; але я певний, що не знайдете, коли я завше маючий стосунки з ними, не здибав ще нї одного. Все неуки, ісполнені зла! Другим разом я їх здебільшого назву по імени й покажу читачам їх дїяльність та й совість їхню з'явлю во всїй наготї і красї. А ти головний Лазаре, лазив уже й в Канаду закладати бизнес, а опісля обдерши мов кацап липку на лаптї — підбивати їхати до Сиберії?! Покай ся людоїде, не мордуй безвинний нарід! Закажи своїм підлазоркам щоби не лаялись в своїх „православних вірґанах", та перестали, мов пси, брехати на українських священників та Епископа. Ви, звичайно кажете „наші русини" — та чогож вони ваші, хіба вони говорять по московски? Збирай навколо себе москалїв та й дери з них шкуру, як що вони того забажають, а чужого тобі по мові, звичаю й вірі народа не чіпай! А то ще лїпше, збірайтесь расєйські Лазарі, та їдьте до Расєї-„матушки". Досить уже награбили долярів, переміните на рублї й ол райт, а там будете давати допомоги сатрапови, чи то так, катови Миколї вішать та грабувать нарід, бо у нього уже руки й ноги в народній кровї й він по колїна бродить в нїй, не маючи змоги перевішати відразу все расєйське громадяньство. Він чекає вас й вашої допомоги. Де котрі з вас будуть вішати, а решта звичайно по расєйському — благословити це чортоугодне дїло. Бо тут тебе Лазаре спіткає та сама участь, що й попереднього Лазара Тихона. Тїкай поки ранїйше!

П. Ґарван: Під статею підписаний „Грицько. Чалий".

(Дальше буде).

В справі видавництва календаря Р. Н. Союза на 1911 рік.

На американській Руси-Українї календар видаваний заходом Р. Н. Союза, се одинока книжка яка знаходить доступ до рук загалу, яка розходить ся масово, бо її дістає кождий член нашої народньої орґанїзації. В виду того сей календар повинен бути богатий змістом, повинен стати необхідною книжкою в руках кождого Українця живучого тут на чужинї. Щоби справдї се видавництво могло сповнити ту велику місію, стати необхідним порадником і товаришем на чужинї, тому то воно не може бути дїлом одної одиницї а твором більшого гуртка людий. Видавництвом календаря мусять заінтересовати ся всї ті, що працюють на просьвітнім поли, які почувають у себе досить снаги і кебети, щоб кинути рівнож іскру народньої просьвіти.

Календар Р. Н. Союза не є властностю одиницї або якої спекуляційної спілки, не є видавництвом обчисленим на зиск — але його властивєлем є загал Українців гуртуючих ся коло Р. Н. Союза, а його цїлею служити українській справі а передовсїм продирати ся до найтемнїйших закутин, будити незрячих, запалювати людий до працї на народнїй ниві, промощувати дорогу до кращої будучносли.

F108

Календар на 1911-ий рік буде подїлений на слїдуючі віддїли: календарський, белєтристичний, научний, суспільний, технїчний, хронїкарський, гумористичний та інформаційний. Формат такий, як і з 1910 року, то є мала вісїмка. Пожадано булоб, щоб увесь матеріял призначений до календаря був надісланий найдальше до 1-го серпня с. р., а в сей спосіб календар вийде скоро і скорше його буде можна розіслати членам Р. Н. Союза.

Передовсїм відзиваємо ся до наших Вп. Поетів, щоб осїдлавши свого крилатого пеґаза і побуявши у завертних вижинах, надсилали нам стихи, передовсїм патріотичного змісту. Для гумористів в календари відчинимо зовсїм окремий куток. Кромі надземської слави як земну винагороду прирікаємо кождому з поетів по 5 центів від стрічки друкованого верша.

Крім сего просимо усїх, у кого є сила і кебета по сему послужити нам короткими оповіданями і науковими розвідками. Оповіданя мають бути короткі, не переходячі 5 або 6 сторін друку малої 8-ки і першеньство мають оповіданя з життя наших еміґрантів в Америцї, дальше історичні і патріотичні. Письменикам будемо платити від печатаної стрічки по 3 центи а від перекладів по 1-му центови. Що до тем розвідок наукових просить ся порозуміти листовно з редакційним комітетом, щоб евентуально таке не лучило ся, що одну і ту саму тему кількох людий обробить.

Рівнож просимо усїх щирих людий заняти ся колєктованєм оголошень до календаря. Оголошеня будуть такої величини: цїла сторона, 3 5/9 x 5 5/6 інчів — 25.00 дол.; 1/2 сторони 15.00 дол.; 1/4 сторони 10.00 дол.; 1/8 сторони 5.00 дол. Грошї за оголошеня треба безуслівно платити з гори. Охочі до збираня оголошень в якійсь даній місцевости зволять ласкаво порозуміти ся з редакцією в цїли одержаня повновластий та близших інформацій.

Братства, парохії, товариства і т. д., які хотїли би помістити свої фотоґрафії в календари Р. Н. Союза на 1911 рік зволять ласкаво прислати дотичну фотоґрафію а кромі сего 3.50 дол. на виготовленє з фотоґрафії кліша (cut) до друку.

В усїх справах, тикаючих ся видавництва календаря на 1911 рік просить ся удавати ся по близші інформації до:

Anthony Curkowskyj
184 Hudson str., N. Y. City

„SWOBODA“

(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
184 Hudson St.,
Published every Thursday at 184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

REV. P. PONITAYSHYN, Superintendent
Box 112, Elizabeth, N. J.
Адреса мешкання:
326 Rose Hill Place, ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ, editor, 184 Hudson St., NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW, manager, NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21 1906, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопис для руського народа в Америці і орган „Р. Н. Союза“, виходить що тижня в четвер і

коштує:
в Америці на 12 місяців $2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців $1.00

Оплачувати газету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (мони ордер). Money order то є карточку, котру дістанете від почтара або агента на експресовім офісі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи непригожі до друку нищить ся, наколи з гори не було зазначено, що жадає ся її звороту і не було залучено марок на зворот.

ЗБИРАЮТЬ ЖНИВО.

В послідних днях зайшли на американській Руси, а спеціяльно в р. кат. церкві важні момента, котрим мусимо ся ближше приглянути і зробити свої рефлексії. Перше всего мусимо згори зазначити, що головним махерам баламут, неспокоїв, завзятої борби, ба навіть проливу крови братньої: русько-угорським духовникам починає ся рвати і то на добре. До часу збанок воду носить, приповідають люди, до часу обрихували угорські сьвященики свого законного епископа, своїх братів по званю віри і народности рус. кат. сьвящеників з Галичини і тих з Угорщини, котрі не хотіли піддати ся команді самозванчого комітету духовних і сьвіцких авантурників; та час кінця комедії зближає ся а перші віступи сего вже появили ся. Нарід без критичний вірить баламутам дальше і робить волю захланних бізнесістів в сурдутах і реверендах, вірить сліпо і хто знає, як довго дасть ся баламутити. Ще тут мусимо повторити пословицю „до часу збанок воду носить“ бо неможливо є річию, щоби і нарід не пізнав ся на хитрих лисах і не сказав своє послідне там твердійше слово, чим довше буде баламучений і держаний в блуді; нарід руський добрий, легковірний і чесний але заховує сї чесноти так довго, доки не увидить своїми очима і не почує на власній шкірі, що єго ошукували: а тогди гнівови його нема міри і „послідная“ готові стати ся „горшія первих“. Та впрочім лишім справу гніву народа часови та тому хто доживе, то і побачить як ошуканий нарід порахує ся з опустами, а ми вернім до річи. Угорський епископ Фирцак, дістав з Риму приказ відкликати о. Лавришина до старого краю, сей то до Угорщини; він сей приказ зараз і виповнив звертаючи ся з горячою просьбою до нашого Впреосьвященого Владики Сотера Ортиньского, щоб сей закомунікував о. Лавришинови рішене апостольскої столиці. Що зробить з тим фантом отець Лавришин, не наше діло судити; знаючи однакож дику претенсіональність і непогамовану зарозумілість того духовника, можемо припустити всяку евентуальність, не виключаючи упертости, яка є тому чоловікови вроджена. Коли прийшло вже до того, що маємо ся розпращати з тим боритслем на вітер, незавадить згадати що о. Лавришин був першим і найголовнійшим ініціятором тої нечуваної ворожнечі русько-католицького з малими винятками угорського сьвященьства, яка спалахнула між угорськими духовними а Впр. Епископом та прочими сьвящениками з галицької як і з угорської сторони. Єсли би о. Лавришин, чоловік на око поважний і серіозний, хотів був руководити ся здоровим розсудком і любовію до спільного нам обряду, віри і народа і своєї серіозности хотів ужити на змітиґоване своїх о.о. краянів, був би певно тішив ся нині о много лішшими овочами своєї праці; а так „яке посіяв таке буде і збирати“, „котюзі по заслузі“, що хотів, те і має. Пращаючи його в далеку дорогу, жичимо єму зі щирого серця більше розваги і серця.

Другого старого буритеяля, товарища і кумпана першого, чоловіка вікового, але на жаль сильно нарваного, по ледво що скінченім однім нещастю (зломив собі ногу) стрінуло друге нещастє.

Тимто другим нещасним провідником угроруського народа і членом екзекутивного сьвітського комітету, чорним духом цілої акції угорських сьвящеників є Акакій Камінський зістаючий як независимий і суспендований в чинній духовній функції в Charleroy, Pa. Довідуємо ся, що угроруський парохіянин з McAdoo, Pa., Kniš, де о. Камінський був независимим сьвящеником в независимій угроруській церкві, казав арештувати о. Акакія. О. Акакій пересидів в Charleroy, Pa. в тюрмі дві ночи і оден день, одну ніч в Altoona, Pa. а звідтам переведено його до Harrisburga, а в кінци дня 26. червня перевів єго Стефан Поступак поліцай з McAdoo до Hazleton. От. Акакія випустили вправді за зложенем єго зятем, о. Яцковичем з Scranton, Pa. кавциї в сумі 3.000 долярів, але з того мала потіха, бо horlivi vodcovia uhrorusskoho narodu i uda ekzekutyvnoho Harisburskoho duchovno-cyvilnoho komitetu a imenno: о. Яцкович зять, Čopej з Wilkes Barre, Pa., Molčani з Kingston, Pa., Яніцкий старий (декан а тепер независимий в McAdoo, Pa.), Н. Мартяк з Hazleton na schudze в Hazleton, podtrimanej 27. червня ухвалили за найвідповіднійшу річ узнати о. Акакія Камінського „šalenym“ себ-то відступившим від здорових змислів.

Що зробив о. Акакій не знаємо напевно, а те, що нарід собі переповідає, не можемо подавати до публичної відомости, хотяйби з огляду на моральність і так вже сильно здеморалізованого народа подібними о. Акакієви просьвітителями. Учинок о. Акакія правдоподібно колідує з карним законом, та здаєсь є не якимсь малозначним переступством, коли власти зажадали за випущене його на волю аж $3.000 заруки. Характеристичним є факт, що в обороні о. Акакія його друзями: Čopejom з Wilkes Barre, Pa., Яцковичом з Scranton, Pa., Молчанем з Kingston, Pa., prevelebnym panom Яніцким з McAdoo, Pa. та Н. Мартяком з Hazleton, Pa. на 27. червня зробленій schudzy в Hazleton в цїли ратованя кумпана з халепи, згадані prevelebni pany duchovniki узнали за найвідповіднійший арґумент до увільненя о. Акакія від тюрми оголосити його „šalenym“, себто по руськи збожеволілим!!

Видно мадярони приходять вже поволеньки самі до пізнаня того, що у них не всї в дома, чи як то вони говорять: суть „šaleni“, але поки що, ще мають себе за vodcov uhrorusekeho naroda і не одну ганьбу та сором ще спровадять на бідний нарід, заки опинять ся на тій дорозі, що Лавришин і Камінський. В кождім разі можемо сьміло сказати за німецким поетом: „Das ist die Flucht der bolsen That“ — се є проклін злого діла!...“

Moderator.

Окружне віче

в справі фонду ім. М. Січинського, оголошене в „Свободі“ дня 16-го червня відбулось в заповідженім часі дня 19-го червня с. р. в Butler, Pa. Позаяк оно було цікаве з двох взглядів проте подаю перебір з нарад до публичної відомости.

Віче розпочалось о год. 6-ій вечером промовою місцевого сьвященика о. М. Балога, в якій привитав всіх зібраних, що прийшли для звеличаня Січинського, так і тих запросин до проводження віча о. М. Стефановича як предсідателя віча, п. І. Бунґу як заступника, а пп. Юзька Петрищака і Стефана Когутанича як секретарів.

О. М. Стефанович, подякувавши за вибір, перечитав програму віча і запросив п. Евгена Гвоздика до виголошеня реферату. В созвісно виробленім рефераті представив д. Гвоздик значінє виховавче для широких верств народа випливаюче з устроюваня таких віч в честь народних героїв, а коли при кінци запитав ся зібраних, чи годять ся з чином Мир. Січинського, відповіли йому зібрані гучними оплесками.

Другий з черги говорив д. Кінаш з Бутлер про вічну борбу руського народу з своїми гнобителями, передоячи важнійші історичні події. Певний себе говорив бесідник так різко і переконуюючо, що тронуло се навіть хрунівську душу Луцикових аґентів, які зачали перевирати. Та они скоро опинили ся за дверми.

Опісля говорив приступно, жваво і ясно о. Ващишин з McKeesport про положенє і борбу наших братів в Галичині під ту пору, почім д. Е. Гвоздик, як секретар фонду ім. М. Січинського, перечитав справозданє з фонду від початку його основания, а присутний на вічу касієр фонду п. Петро Феш з Homestead предложив зібраним книжочку банкову, виказуючу, що дотепершна збірка виносить $629.63, а ульокована на осібній книжочці під іменем M. Sichynsky's Fund в Homestead Savings & Trust Co. Предсідатель віча предложив книжочку банкову зібраним до переглянення, та тії-же виразивши своє довіре зарядови фондом, приступили до вибору комітету, який має занятись збиранєм датків на фонд Січинського в Butler, Pa. Вибрано пп. Ореста Кіляра, Дмитра Медвідя і Стефана Малецкого. Треба було видїти вдоволенє всїх зібраних, коли на питане предсідателя віча — чи приймають на себе той обовязок — відповіли кождий з осібна: „дуже радо приймаю і буду старати ся як найбільше зібрати.“ Слава їм!

Тут наступила мала перерва, підчас котрої місцевий хор під проводом п. Колоньского відсьпівав удачно кілька народних пісень.

Слїдуючий з черги бесідник був о. Ротко з Карнеґі, який в горячій і пориваючій бесіді виказав нерозум такої борби, яка провадить ся між руським народом ту в Америці.

Опісля уділено голосу чорногорському православному сьвященикови в Бутлєр. Просив, щоб між всїми Славянами була любов, згода а не борба, віддав честь Мирославови як героєви свого народу, бо нікчемний той нарід, який не уміє шанувати своїх героїв, як виходило з його бесіди. Зібрані нагородили його гучними оплесками.

Послїдний з черги забрав слово о. М. Стефанович. Та ледви він зробив вступ до своєї бесіди, коли на салю влетїло двох хлопчисків, викрикуючи, щоб бесідник ішов говорити до „Allegheńskoi парафії,“ а не до Бутлєр. Се був плян спасителя американсько-руских хрунїв — Луцика, який від двох тижнїв організував там проти-Платонівску орґанізацію.

Та о. Стефанович не дав ся збити з пантелику. Вичекав спокійно, аж поліціянти не взяли Луцикївських послів до холодної, а опісля докінчив свою бесіду. Після його гадки — говорив він — така благородна душа як Мирослав не поклав в офіру свого молодого житя за лучше щастє цілого руского народу без ріжниці. Тримаючись засади, що дурного і в церкві бють, Мирослав певно мерзив ся тими лїнюхами і дурними з помежи свого народу, що не розуміють, який они нарід, які його права та як йому стреміти до осягненя тих прав. Мирослав офірував своє житє лиш за хлопів сьвідомих свого імени як нарід, своїх прав і стремління до тих. Взивав присутних, щоб старались через читанє мудрих книжок бути сьвідомими, а через се гідними жертви, яку поніс Мирослав Січинський.

Відсьпіванєм народних гимнів закінчено віче о год. 8·30 вечер. Зібрано $12.15 на фонд ім. Мир. Січинського.

З нагоди того віча насувають ся такі гадки:

Хотяй тепер по всіх наших громадах шаліє дурна борба про віри, то православний сьвященик — але Чорногорець, не кацап — приходить на віче в честь Мир. Січинського і своєю мирною промовою учить наш нарід віддавати честь своїм героям. Рівночасно-ж Луцик орґанізує несьвідому, дурну голоту розбивати віче, устроєне в честь народного героя. Чому-ж так? Бо роджений православний — чесний чоловік; відступник від свого народу і віри не є чесним і не може бути, він — сьміте. Позаяк знов відступники від свого народу і віри, Москалї з під Горлиць, посварились з Платоном і орґанізують по Америці проти-Платонівску орґанізацію, то найлїпшим средством против їх завсе-дїявольскої роботи устроювати віча в честь Мирослава і користь фонду його імени. Бо єсли кацапи будуть хотіти розбивати такі віча, тим самим они здемаскують ся як вороги поліпшеня долї бідного народу.

Учасник.

Слова правди.

В 23 і 25 числї „Свободи“, читав я статі під заголовком: „Допись з Edwardvill-ю“ і „Наша побіда“, а був підписаний „бувший цареславний, тепер уніят“. Ті статі, як думаю, повинні припасти до вподоби широкому загалови нашого руського народа, а вже не висказано утїшили они мене.

Утїшили они мене тому, бо бачу, що наш руський нарід зачинає прозрівати — любити своє, зачинає іти вперед з словами нашого великого генія: „В своій хаті, своя правда і сила і воля“! — Бідний ти руський народе! всюди тебе запрошують, але не панувати, а служити. Всюди тобі обіцюють золоті гори, аби лише ти брате продав свою віру та своє рідне слово. А коли вже його продаш, відразу стаєш невільником — слугою, а той ворог, що давав золоті гори, паном над тобою. І той ворог так довго тримає тебе у себе за невільника, поки необідре тебе зі всього, зн. використає твою силу умову і фізичну до праці в користь свого, гроші єсли маєш видоїть до цента. І так як та пявка, коли нассе ся доволї людської крови, упадає, так і той ворог твій, коли виссе з тебе всьо, що було колись тобі найдорожше, а йому користне, опрокидає тебе від себе і встидає ся тебе як хруня і зрадника своєї віри і народу.

В краю купують наш нарід Поляки і Мадяри за ковбасу, шклянку, уряд, а Москалї за рублї; і за ті річи вирікає ся син свого батька, донька своєї матери. Хтож то робить? То роблять люди продайні і без чести, що за гріш, ковбасу продалиб і свою дитину. Тому винні по части Поляки і Мадяри, котрі не дали нашому хлопови школи — просьвіти, за його кервавий піт на панськім лані, натомість впроваджали зі стайні послідну корову за податки; а по части винен і сам нарід, що не любить своє рідне. Дето закине менї, чому нарід винен, коли він темний? На то скажу, що богато иньших народів, є ще более темних не вміє ані читати ані писати, а прецінь любить своє рідне слово і віру ще більше може як той що вміє читати. Возьмім таке: коли тут в Америці хто запитає деякого Русина з Галичини що він за оден, то оден скаже що Поляк, другий Словак, або Мадяр, навіть і „Greek“, то не сказати що Русин, то не скаже; коли йому хтось шїдасть, що він Москаль, то з легким серцем і чистою совістю і на се пристане.

З того користають ріжні хруні і дурисьвіти, та роблять на добрих людях не злий бізнес. Таких людий найбільше манить Москаль рублями, та перва обіцяє наперед великий гонір —

викропили на батюшку а може і на російського біскупа. На жаль знайшли ся такі захланні люди і між нашим сьвященьством, бо в лісї знайдесь не одна кривуля; от приміром сьв. Товт, сьв. Гумецкий, великий чудотворець Арсеній, Обушкевич, Красїцкий, Крохмальний; за тими пішли деякі кепські дяки та і сьвітські люди. Хтож то є? То суть невольники, російського рубля, то суть зрадники свого руського народу. Таких людий наш нарід слухає і за їх проводом іде. Щож вони говорять: „адная вера, адін народ, цар даром церкви будує, цар батюшків платить. Як адная вера?! Хто дав Москалеви віру як не ми Русини; яку? — греко-католицьку, бо тодї не було ще шизми, а зробили її люди захланні також задля бізнесу. Який адін народ?! та ще Москаль не вилупив ся на сьвіт, як ми Русини мали вже свою просьвіту, своє паньство, свої гроші. І аж по довгім часї, коли Москаль вилупив ся, то тоді наші учені люди їхали тих молодих твердо-лобів учити. — Подивіть ся до історії! Дальше: ану покажіть де вибудував цар даром церков для галицьких чи угорських гр. кат., що перейшли на цареславє? для ґалїцких і унґарских хахлів як називають їх правдиві Москалї? За мій час побуту тут в Америцї, не чув я анї про один плєйз, деби цар даром вибудував церков, а то лише знаю, що коли нарід сам собі вибудує, то хоч не хоч мусить її записати на царя. Комуж ви дурисьвіти, ви зрадники очи милите? Чомуж цар чи Платон, коли вони такі „благонадьожні" не заплатять в Вилкес Барре, Па. довгу 40.000, що наробив їх сьв. Товт, чомуж в Пасайк звиш 20 тисяч довгу, чомуж в Лопез на двайцять фамілій є понад 2 тисячі довгу? Дальше кажете: цар батюшків платить. Та як платить, коли люди з Едвардсвіл, Па. купили собі батюшку у Платона за 8.500 долярів. Хтож ті батюшки? Наші кепські піддячі. Добрий і чесний дяк не піде на батюшку, бо дебуть дістане хлїб, а кепський не може дістати місця, тому іде на батюшку. Дістане там 25 дол. від народа, а 25 дол. від царя, має 50 дол. місячно, отже тільки кілько наш середний дяк і кунтент. Коли би трафило ся йому місце на дяка за 60 дол. вертає назад. Значить плюв перед тим в лице своїй матери, тепер плює Москалеви. На таких ти народе зійшов сьвященників?!

Не достає їм вже галицьких і угорських дяків, та зачинають брати ся вже до наших церковників як їх називають паламарів. Таж прецінь в Олифанті, Па. намавляв Ольш. церковника від нової прегарної церкви сьв. Кирила і Методія йти на російського батюшку. Але зле трафив, би той, як чоловік чесний, а при тім щиро-любячий свій руський нарід, дав йому добру відправу, кажучи: „Хибабим ходив з образцями жебрати по плейзах так як ви!"

Тепер подивім ся звідки платить цар тих 25—40 дол. тим нашим піддячим а тепер батюшкам. Може зі своєї кишені? Ні — він ще не здурів! А звідки? — Хлопськими закровавленими грішми платить!! Спитаєте: — як? А так — що там в Росії дре з хлопа послїдну сорочку накладаючи великі податки, а ту посилає їх нашим хруням. А колиби хлоп важив опімнути ся о свою кервавицю — то іде на баґнет або на шибеницю. А ти брате тїшиш ся, що цар батюшкі платить, а не знаєш, що там в Росії може не один хлоп або не одна хлопська сирота гірко заплакала а може і марно згинула, через сї засилані тут до Америки для зрадників рублї. Тепер числїть, кілько хлопського гроша іде на тих аґентів царя, а є їх тут тілько, що псів. Такий Гладик, такий Николин, Фекула кілько вони беруть місячної пейди? А то всьо є гроші облиті сльозами хлопських бідаків в Росії. Чиж такий Гладик або Николин рвавби собі волосє на голові за що будь, так як рвали собі на вічу в Едвардсвіл, в обороні за „адну вєру і адін народ"? От видиш народе, яких маєш непрошених гостей, через котрих ще твої дїти покутувати можуть за сльози і кривду російських хлопів і сиріт! Але чи скорше чи пізнійше — правда мусить взяти верх.

Не лише наші люди збаламучені тими посіпаками вертають до свого рідного, але навіть самі Москалї в корінній матушці Росії переходять гр. кат. віру се є віру, яку Христос учив любовію до роду людського, а не царі баґнетами і шибеницями. Що ви, апостоли лжи, скажете на то, коли в самім серпи вашого царославя, се є в Петербурзї перейшло висше 2.000 народа, а в Москві 1.500 на віру гр.-кат.? Може менї се заперечите? А коли Ваш цар в Росії дав свободу віроісповіданя, кілько зачало переходити на віру гр.-кат.? Цїлі села! Коли цар то увидів, перепудив ся і сейчас зніс тоту свободу бо видів, що в короткім часї прийшла би кончина царославя в самій корінній матушці Расєі, а взаміну того наставив людям баґнет і шибеницю! Чого ви чепили ся нашого руського народа!! Лишіть його, та йдїть до Росії і там навертайте! Єсли Ви такі правдиві апостоли, то Вашою першою річию є дбати про свій народ з крови і кости, а ті гроші які Ви дістаєте ту, щоби наш нарід зводити з правої дороги, зверніть назад до Росії для бідаків, що гинуть з голоду. Бо після урядового розслїдженя, припадає в Росії на 20 люда один жебрак, отже на всю людність припадає 7.000.000. жебраків. З того бачимо, що Росія є найбогатшою державою в сьвітї, в жебраків. Тепер скажіть менї панове, чи то ви називаєте гараздом в Росії? І маєте ви ще совість наш нарід баламутити!!

Всевишний Бог позволив прозріти нашим братям з Willkes Barre, Pa. давнійше, а тепер в Edwardsville, Pa. Тож тим братям, що наплюли в очи Москалям, а пошанували свою прадідну віру гр.-кат. і свій руський нарід вертаючи з царославя, честь і слава!!

Най Вам Бог допоможе ще більше полюбити і обняти щиро ту забуту віру, якої Вас отець і мати навчили, най загомонить від тепер у Вашій хатї то миле і дороге руське слово яке гомоніло у Вас колись в краю під соломяною стріхою!

І так часть вернула з цареславя до свого рідного, але часть закаменїла або добре заплачена лишилась на дальше в услугах Москалеви. Щож робить премудрий як Саломон — Платон? Посилає на Edwardsville, Pa. клївеляндського дяка на батюшку. Бідні люди думали, що то певно якийсь будучий „спаситель" Edwardsvill-ю, приняли його з отвертими раменами. Прошу собі тепер подумати яке було розчарованє, хоть они того може не показовали по собі бо ганьбились, коли довідались, що то не спаситель, а піддячий з Клївелянду. Той батюшка будучи в Клївелянді, як люди кажуть, мав побирати науку дяківства у п. Михайла Бабія і тепер п. Бабій може сьміло поїхати на Edwardsville, Pa. виеґзамінувати батюшку, чи його наука дяківства не пішла марно.

От дам Вам епізод з життя одного батюшки в нашій околици. — Коли прийшов один чоловік з потребою духовною до батюшки, застав його в однім румі при столї, де стояла повна фляшка горївки і квадратовий пугар. Колиж той чоловік прийшов близше, батюшка налив повний пугар віски підносить його і кличе: „З нами Бог — одная, неділимая Русь сьвятая". Той чоловік коли увидів се, тріснув дверми і вийшов. Дам Вам ще один примір. На Lopez, Pa. ходив батюшка в великий піст по плейзї з скрипкою в руках та збирав колєкту. Люди коли то увиділи зачали говорити між собою, чи той бородатий батюшка здурів, чи він хоче пікнік робити у великий піст, чи що, і плюнувши перед себе відійшли з великим омерзїнєм.

От видиш руський народе на яких ти апостолів зійшов.

Добрий пугар ачіщеної, довга борода і хлопськими слїзьми оплаканий рубель — се є царославіє!!

Може хто скаже, нашому чоловікови лїпше на царославю як самому Москалеви, бо шанують боячись щоб не вернув на своє рідне. Де там! Маєш такого п. Шлянту, Репу за примір. Шлянта, наш чоловік що перейшов на царославіє був дотепер предсідателем „Взаїмної Помощи", значить добре мусів будувати царославє. А що стало ся? копнув його Платон і старшина московська. Дальше п. Репа також наш чоловік і також перший оборонець царославя, а коли Товт умер а лишив довг 40.000 тисяч долярів, сказали що й Репа тому винен. Тепер ясна конклюзія: коли тебе потребують, то тоді гласкають, а коли вже їм тебе не треба, бо вже виссали з тебе всьо тобі найдорожше, то копають сейчас, ба ще й кажуть що такого не знають, бо встидають ся зрадника.

Ви всї добрі люди чи з Галичини чи з Угорщини, що єсьте на царославю, запамятайте собі послїдні слова умираючого Товта: „Ті драби Москалї відобрали менї віру і честь і душу запропастили".

Греко-католик

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Липень.

7	Ч	Рожд. Іоана Х.
8	П	Февронії
9	С	Давида преп.
10	Н	З. Самсона
11	П	Кира і Іоана
12	В	Петра і Павла
13	С	Собор 12 Ап.

— На львівськім універзитеті поплила опять кров наших студентів! В тутешних анґлійських часописях появила ся під датою 1-го липня така телеґрама: Кріваве студентська борба у Львові. На коритарях львівського універзитету прийшло дня 1-го липня с. р. до крівавої борби поміж руськими і польськими студентами. Заки наспіла полїція, та привела лад впало много студентів і урядників тяжко ранних. З найбільшою ненавистю наперли на себе студенти а многі з них були узброєні в револьвери, з яких безпощадно роблено ужиток. Коли впали перші стріли, сейчас завізвано полїцію, яка по довшім доперва часї розігнала розярені товпи. Богато є тяжко ранених, з порозбиваними головами та иньшими тяжкими ушкодженями тіла. — Тільки говорить телеґрама та ми знаючи полїтику наших верховодів в Галичинї, які відмовляють нам найпримітивнійших прав побоюємо ся найгіршого, та і не дивуємо ся що горяча молодїж в обороні своїх прав жертвувала свою кров. На разї подаємо лиш сю коротку вістку, а по одержаню близших інформацій зі Львова вернемо до сего предмету в слїдуючім числї.

— Знов стріляють руських хлопів! В понедїлок дня 13 червня досьвіта застрілив в Печенїжині місцевий ґеометер Вайс, молодого господаря Івана Кузика. Убитий відбував якраз військові вправи і відвідував в неділю свою хору жінку. Рано в понеділок повернув по свого товариша Василя Приймака, який був тоді в ґеометра Вайса. Можливо, що стукав до дверий, або до вікна, та не знайшовши товариша, відступив ся. Втім вибіг в сорочці за ним Вайс і стрілив до утікаючого два рази та положив його трупом на місци. Се бачив поліціянт Шовковий. Вчинок Вайса викликав велике обуренє. Убійника арештовано, але сейчас випущено. Застрілений полишив двоє малих незаосмотрених сиріт і бідну жінку.

— Новий виборчий закон на Буковині. Цїсар затвердив (санкціонував) новий закон для виборів до сойму. Після того закону буковинський сойм буде мати 63 послів. До тепер було соймових послів 31. Правда новий закон не є дуже рівний і справедливий, та все таки признає Русинам-Українцям 17 послів. До тепер мали Українці в бук. соймі тілько 6 послів

— Кацапсько-ляцьке лайдацтво. Якк доносять галицькі часописи нечуване лайдацтво зробили сими днями Ляхи за намовою кацапів. Оголосили вони в ляцьких ґазетах, що Русинів-Українців перекупило пруське правительство, котре буцім то дає гроші українським товариствам. А оголосили вони се не від себе, тільки ніби на підставі тайних документів, які буцїмто викрав бувший пруський шпіон Болеслав Раковскі, котрий тепер мав навернути ся на вшехполяка. Той Раковскі, то знаний злодій і обманець, котрого кар не може помістити карна ліста нї австрійська нї пруська. Був він уже караний не тільки за крадежі й обманства, але й за криву присягу. А мимо того польські ґазети не завагали ся повірити такому судово „нотованому" злодійови і криво-присяжникови. Ненависть до Українців так їх засліпила, що не зауважали навіть, які дурні ті письма, котрі їм продав Раковскі. Бо в тих його ніби документах є зазначені такі товариства, яких ніколи на цілій Руси-Україні не було. Якже прийшло до того, що Ляхи дали ся здурити аж такому дурному обманцеви? Річ мала ся так. Той Раковскі уже два роки шукав більших від себе дурнів, котрі купилиби від него його фальшиві документи.

Крутив ся він з тим по цілій Галичині, хотів лиш 100 корон за свої документи, був навіть в редакції вшехпольської ґазети „Rrzeczpospolita", але не міг знайти такого дурня, котрий би йому повірив і надрукував його дурницї. Тоді москвофіли порадили йому, щоби удав ся з тим до Варшави. Там Поляки цїлком не знають, які в Галичині відносини і куплять ті документи. Кацапам залежало на тім, бо хотїли показати перед сьвітом, що не тільки вони мають руки поваляні перекупством. Раковскі послухав їх ради і знайшов у Варшаві таку польську ґазету (вона називаєть ся „Kurjer Warszawski"), котра купила від него його дурницї і надрукувала. А з неї передрукували всї иньші польські і кацапські ґазети очевидно брехнї і клевети. Деякі польські ґазети зараз спостерегли ся, що зробили дурницю і зачали тепер злизувати те, що наплювали.

F109

— Дуже цікавого діла доконала в Африцї Франція. Тихо і без розголосу посували ся французькі військові постерунки в глубину Африки, займали на великій пустині Сагарі одну оазу за другою, аж сьвіт довідав ся нагло, що вже підбили великий султанат Вадай, в самім серци Африки. В Европі не звертали на се уваги, бо Французи урядили ся дуже хитро: хоч султанат Вадай, то держава значна (має 609 тисяч мешканців, 8 тисяч війська з доброю збруєю й арматми). а мимо того Французи вислали проти неї одну компанію війська в силї 200 людей з двома арматами. При тім постарали ся, щоби проти правовитого вадайського султана Дудмурага виступив як претендент до трону оден з підсултанів Ациль. При його помочи побили вони 8-тисячну армію правовитого султана під його столицею Абехер, тай забрали цїлий край в свої руки. Так отже кромі Абісинії та маленької Ліберії нема вже в Африцї вільних держав. Все загарбали білі наїздники.

Пошукуваня осіб.

(Оголошенє в сїй рубрицї коштує по 2 цнт. від слова).

— Пошукую товариша Пакоша; і походить з Дубрівки Руської п. Сянік і є ковалем. Хтоби знав де він є зволить ласкаво донести менї (або і сам може зголоситись).

Ю. Небор Іванович,
336 E. 8th St., New York.

— Інтересованим всїм моїм знакомим і приятелям подаю до відомости що моя теперішна адреса така:

Michael Babev,
P. O. Box 1464 Olyphant, Pa.
Lack. Co.

Конкурси.

— При церкві сьв. Ів. Крестителя в McKeesport, Pa. є опорожнена посада дякоучителя, з місячною платнею 40.00, за школу на прилученім плейзї 10.00 разом 50.00. Услівя: 1) красний теноровий голос 2) основне знанє сьпіву нотного в цїли проваджeня хору 3) совістна наука шкільних дїтий 4) бути душею читальнї, через пожиточні читаня, вистави аматорскі і пр.

Зголошуватись належить під адресою: Rev. Stephan Waszczyszyn 520 Sinclair St., McKeesport Pa.

Надіслане.

ПОДЯКА.

Замовлений фелон до церкви в Allentown, Pa. і стихар шовковий, виконаний в новій ризници в Філядельфії під проводом Пані Ольшанської, оголошеній в „Душпастири" вдоволив нас своєю красною, солідною і дешевою роботою і можемо сьміло другим церквам і кураторам сю нашу нову ризницю поручити. Ся ризниця недалеко самої катедри.

Адреса нової ризниці:
Mrs. Olszanska
821 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.

Петро Марущак, предс.
Юрій Луців, секретар.

СПРАВИ Р. Н. СОЮЗА.

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.
Іх Преосьвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson St. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсїдатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсїдателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсїдатель:
Федор Гут Кульчицкий, Pittsburg, Pa.

Касїр:
Алексїй Шаршонь, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Глова, Shamokin, Pa.
Анд. Стефанович, Pittsburg, Pa.
Алексїй Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чегін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, 439 N. 6th Ave. Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Box 1464 Olyphant, Pa. Lack. Co.

Директор друкарнї:
о. П. Понятишин, Box 112, Elizabeth, N. J.
Адреса мешканя: 326 Rose Hill Place, Elizabeth, N. J.

Редактор:
Антін Цурковський, 184 Hudson St. New York, N. Y.

Менаджер друкарнї:
К. Кирчів, 84 Hudson St., New York, N. Y.

Головний орґанізатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton St., Holyoke, Mass

Головна Канцелярія Р. Н. Союза знаходить ся під числом 123 Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Руский Народний Союз" — принимає членів до 45 літ житя. Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разї смерти члена кляси „А" (цїле посмертне) $1000.00.
В разї смерти члена кляси „Б" половину посмертного $500.00.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" $400.00.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" $200.00.
Посмертне за дїти від $15.00 до $300.00.
В разї утрати: а) обох очий, ніг або рук $1000.00.
б) одної руки, ноги або ока $200.00.
Єсли отець родини в шпиталн божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

До всїх Вп. Секретарів і Орґанізаторів Відділів Р. Н. Союза.

Звертаємо отсим увагу пп. Секретарів, щоби не присилали декляраций без виповненя сьвідоцтва лікарського, яке находить ся на другій стороні деклярації, позаяк такі не будуть приняті. Члени понад 43 літ, мають предложити метрику або який инший доказ свого віку.

Рівнож при виповнюваню декляраций просимо на те уважати, щоби на деклярації було подано на яке посмертне член хоче належати перечеркнением слова **цїле** або **половину** посмертне (ого), кілько має він і його жена літ, імя жени або якого иньшого члена родини, після того, кому член записав посмертне. Секретарі мають уважати, щоби член заявив якої єсть віри. Не вистарчає сказати, що член єсть Русин або рускої віри, бо таких маємо вже кілька.

Член, котрий не вміє писати, має зробити на деклярації пером знак хреста, уміючий писати має підписати ся власноручно на обох сторонах деклярації.

Місячні справозданя т. є. друки на жовтих картках, як також адреси нових членів прошу виповнювати і присилати враз з деклярациями і розметом.

Від Головного Уряду Р. Народного Союза в Америці.

Рух в відділах Р. Н. Союза.

PORT JERWIS, N. Y. Брацтво сьв. Арх. Михаїла від. 198 подає до відомости всїм членам що мітинґ відбуде ся дня 10 липня в недїлю, в гали під рим. кат. костелом Прес. Діви Марії, 50 Boll Str. Усї члени мають явити ся. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. а урядник 1. дол. кари.
Іван Прохира, прдс.
Ґриґ. Заборський, скр.

TRENTON, N. J. Брацтво сьв. Апп. Петра і Павла, відд. 245. подає до відомости, що річний мітинґ відбув ся дня 15 мая, на котрім вибрано новий уряд: Павло Стадник, предс. Г. Собко, секр., Григорий Кавка, касир, Петро Черкас, м. предс., Матвій Скоропад, м. секр. Стефан Працтика м. касїр; дозорці фінансові Филип Калужняк і Іван Юзва. Контрольна комісія: Петро Ревага і Яцко Бойко.
Г. Собко, секр.

NORTHAMPTON, PA. бр. Успенє Пресьв. Богор. відд. 33 взиває своїх позаміщевих членів, щоби старали ся свої місячні вкладки і розмет мати заплачений наперед. Члени віджіджаючі найдальше до 14 днів мають подати свою адресу місцевому секретареви. Член не платячий через 2 місяці перестає бути членом брацтва і Р. Н. Союза.
Г. Онущак прдс,
Ст. Цап, кас.,
Мих. Петрик, секр.

ПОЗІР!
Дня 16-го липня відбуде ся
Великий Баль
Братства сьв. Петра і Павла, від. 195 Р. Н. Союза в Hilside Hall, North Division Str., Peekskill, N. Y. 27—28

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи":

	цна
Америка	15
Борба клас і чому робітники організують ся	15
Весела Книжочка з образ.	35
В Старім і Новім краю	25
Дещо про звірята	30
Емігрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Зуб за зуб	10
Коротка Історія Руси	10
Капітал і праця	15
Казка про Жидів	15
Книжка рахункова	50
Марія	10
Многострадальний народ	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	$2
О підземних скарбах	25
Оповіданя	10
Про нутро землі	25
Покуса	10
Про кінець сьвіта	15
Псалтир	$1
Розмова Поляка з Русином	10
Релігійні віровання	20
Слово ч. 5.	15
Слово ч. 6.	15
Страшна пімста	20
Смерть	10
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Сонник	30
Говариска ворожка	15
Хто з чого жиє	15
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Русько-англійский тлумач	60

Молитвенники в красній оправі.

Бог Надежда моя	$2.50
Хліб душі	2.50
Друг Душі	1.50

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братскі	10
Поминик померших душ	10
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3

Пишіть на адресу:
Swoboda,
184 Hudson St., New York.

Слава Ісусу Христу!

Дорогі Родимці!

Отсим запрашаємо Вас на велике

Церковне і Народне Сьвято

яке відбуде ся

в Jersey City, N. J.

на днях від 6-го до 12-го липня с. р.

Програма сего сьвята слідуюча:

I.

ВЕЛИКА МІСИЯ

в гр. кат. Руский Церкві Св. Ап. Петра і Павла, положеній на розі улиць Sussex і Green (два блоки від Пенсильванійского дипа).

Місиї (с. є. духовних наук) уділяти будуть сам наш

Впрсвщ. Владика Кир С. С. Ортиньский.

На сю Місию запрашаємо сердечно всіх Вас Дорогі братя і сестри з Jersey City, New York-у, Yonkers, Elizabeth, Perth Amboy, Bayonne, Brooklyn, Passaic, Rahway, Linden, Bloomfield, Mont Clair, Whippany, Port Jervis, Peekskill, Spring Valley, Newburgh, Staten Island, Jamaica, Trenton, і других сусідних плейсів. Нехай кождий старає ся бути конче на сій місиї, щоби послухати золотих слів Свого Дорогого Архипастиря, котрий не жалїючи труду прибуде в наші сторони щоби солодким батьківским напімненем і пориваючою вимовою загріти серця своїх дорогих дітий до любови Бога, Церкви і вітчини.

1. Місия розпічне ся в середу дня July 6. вечером.

2. Того вечера о годині 7. точно вирушать всї місцеві братства і вірні в означеним порядку з галї церковної до Пенсильванійского дипа НА ПРИВИТАНЄ Преосьвященного Владики, щоби відтак впровадити торжественно сего Дорогого Гостя до Храму Божого. По прибутю в Церков відправить ся Всеночне з Литією, почім Владика виголосить ПЕРШУ місийну проповідь. По науці відбуде ся мированє.

3. В ЧЕТВЕР (July 7. в сьвято Рождества Св. Йоанна Кр.) рано о 8. Утреня. О 10-ій Архієрейска Служба Божа і ДРУГА проповідь місийна. Вечером о 8. Вечірня і ТРЕТА проповідь місийна.

4. ПЯТНИЦЯ (July 8)

З'їзд Ню-Йорсного Сьвященичого Кружка Місийного

Рано о 9-ій вспільна сьв. Сповідь всїх Сьвященників. О 10-ій Архієрейска Служба Божа на інтенцію Кружка. О год. 1-ій з полудня наради Кружка в гали під Церквою.

Вечер о 8. Соборний акафист до І. Христа і ЧЕТВЕРТА ПРОПОВІДЬ місийна.

5. СУБОТА (July 9.) рано о 9-ій Архієрейска Служба Божа читана для діточок шкільних. В часї сеї Служби Божої буде співати хор шкільний. Всї діти будуть причащати ся з рук самого Владики. Сповідь для дітий зачне ся того дня рано вже о год. 7½. По полудни від год. 3—8)

Загальна Сповідь вірних

Від год. 7—8 буде сповідати також сам Преосьв. Архієрей.

Вечер о 8. Вечерня і ПЯТА НАУКА місийна.

II.

В неділю дня July 10.

Посьвячене

прекрасно помальованої і прикрашеної у внутрі ЦЕРКВИ.

Відтак — Архієрейска Служба Божа а при ній вспільне сьвяте Причастіє і КІНЦЕВА НАУКА місийна.

Урочистість сего дня буде особливо величава. До участи в ній суть запрошені Впр. і Всч. Отцї з Ню-Йорку, Yonkers, Perth Amboy, Newark і Elizabeth — всї доокодичні парохії, братства і вірні. Церков єсть велика так, що може помістити і найбільший здвиг народа. Нехай ніхто не боїть ся стиску — місця буде доволї для всїх. Кождий буде міг докладно бачити торжественну церемонію посьвячення Церкви через Владику. Може неоден і неодна не бачили еще ніколи як то Владика благословить Церков, тай може і не буде мати більше в житю своїм подібної способности — ДЛЯТОГО КОРИСТАЙТЕ всї Дорогі братя і сестри з сеї рідкої нагоди і ПРИБУВАЙТЕ громадно в неділю дня July 10-го до нашої Церкви на розі улиць Sussex і Green в Jersey City, N. J. щоби бути сьвідками і участниками еї посьвячення. ДЛЯ ДІТИЙ буде приготоване в Церкві осібне місце на хорах, з відки будуть могли також докладно все видїти. ЖЕНЬЩИНИ будуть мати особливший взгляд.

Вступ вільний для всїх.

Початок посьвячення о год. 10-ій точно.

III.

По полудни того дня о год. 3-ій.

Вспільна Гостина

в Elks Hall ч. 188 Grand St., в котрій возьме ласкаво участь також і Високо-Преосьвященний наш Владика. Вступ на гостину лиш за тикетами, по котрі належить удавати ся до місцевого пароха Всч. о. Улицкого під ч. 76 Grand St., Цїна тикета $1.00. По тикети треба голосити ся тиждень наперед.

IV.

Вечером сегож дня о год. 8-ій відбуде ся

Концерт

В ЧЕСТЬ ПРЕОСЬВЯЩЕННОГО ВЛАДИКИ

в тій самій гали.

Вступ на концерт по 25 цт. — крісла первворядні 50 цт.

V.

у вівторок дня July 12. відбуде ся

Великий Пікнік Парохіяльний

в величавім парку „Greenville Schutzen Park". Початок пікніку о год. 1. по полудни. До участи в Пікніку запрашає ся всїх рівнож сердечно. Вступ лиш 25 цнт. Музика первворядна. На пікнік іде ся карою „Greenville" або „Montgomery". — Покажіть кондукторови тикет а він скаже Вам де висїсти.

Поздоровляючи всїх сердечно остаєм з високим поважанем КОМІТЕТ.

Новинки.

— Пішки з Гамбурга до Ню-Йорку вибирає ся звісний пішоходець Гансліян (Hanslian), Віденець. Гансліян відбув вже пішкою подорож довкола сьвіта, пройшовши яких 50.000 кільометрів разом з жінкою і донечкою, котрих тягнув у візочку. Він вернув сам з Англії, де похоронив жінку. В середу в полудне зачав другу свою пішу подорож, виходячи з ратуша в Гамбургу. Гансліян визначив собі маршруту через Німеччину, Австрію, Галичину — відтак перейде через Росію до Сибіру, і з Сибіру попрямує через Берінґ і Аляшку до Канади, а з Канади опинить ся в Ню-Йорку, де задумує стати в р. 1916. Свою 16-літну донечку повезе з собою у візочку. Гроші на прожиток здобуває собі Гансліян через продажу фотографічних знимок із своєї подорожи.

— Удар грому у війско. В Німеччині тепер велика спека. Одної коло міста Кеніґсбрік зірвала ся громовиця. В той час вертала компанія війска 187 полку піхоти до касарні. Коли компанія збиралась до касарні лусну грім в другий і третій ряд компанії. В наслідок сего 18 жовнірів повалилось на землю. Один з них згинув на місци, десятьох зістало тяжко ранених пятьох легше.

— Кілько видобуто золота в 1909 р. Скількість видобування золота в цілім сьвіті все зростає з року на рік а все ще сьвіт не може ним насити ся. В 1909 р. видобуто золота в ріжних сторонах на таку ціну: Трансваль на 777,100.000 міл. франків (франк, се більше меньше наших 25 цт). Спол. Держави Америки 492,-150.000 фр., Австралія 357,101.-978 фр., Росія 174,216.000 фр., Мексико 132,600.000 фр., Франція 64,285.500 фр., Япан і Корея 56,100.000 фр., Канада 54,825.000 фр., Британійська Індія 53,886.600 фр., Західна Африка 23,587.500 фр., Мадаґаскар 12,648.000 фр., прочі краї 127,500.000 франків.

— Міцний сон. На одній залізници в Росії лучив ся такий випадок. Машиніст поспішного поїзду побачив між шинами, якусь людину. Задержати поїзд було вже за пізно. Людина лежала мов мертва. поїзд переїхав понад нею, не робляче її нїякої шкоди і заразом задержав ся. Коли машиніст і иньші хотїли оглянути людину, вона зірвала ся і з криком почала втікати в поле. Був се невеличкий хлопчина. Його зловили і зачали випитувати. Він розказав, що втомив ся і заснув між шинами і сило ся йому, що на него налетів великий орел подібний до машини, якою теперь літають люди мов птахи. По списаню протоколу пустили хлопця на волю.

ПЕРШИЙ БАЛЬ

устроює Бр. сьв. Апп. Петра і Павла, від. 195 Р. Н. Союза в Peckskill, N. Y., дня 16-го юлїя, 1910 р. в Hillside Hall, North Division Str. Початок о годині 4 по пол. Цїна 25 цнт. від особи.

Велике

Народне Віче

в Тайльор, Па.

в справі будови власної гр. кат. церкви на Тайльор, Па. відбуде ся

на дни 9-го липня т. є в суботу

в юнійній гали, там, де відбувають ся братскі мітинґи. Початок о год. 7-ій вечер.

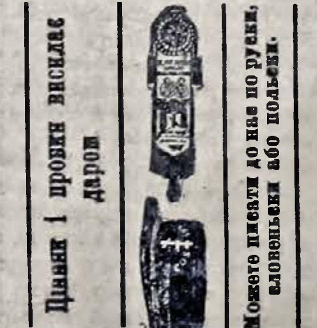
Просить ся прибути всїх місцевих і доокілічних Русинів. Вступ вільний.

Памятайте 9-го липня 1910 7-ма год. вечер.

Комітет.

Рух в Відділах Р. Н. Союза.

ELIZABETHPORT, N. J. тов. „Запорожська Січ" від. 234. повідомляє всіх своїх братів, що в суботу 16. липня 1910 р. припадає півричний мітинг. Поч. о год. пів до осьмої вечером. Просить ся щоб на сей мітинг явились усї під карою 25 ц. а урядник 1 дол. і щоб вирівнати затяглі довги бо єсли нї, то поступить ся з таким після статута. Справозданє касове і вибір нового заст. пр. і иньші справи до полагодженя. Акд. Кіценюк секр.

WHITING, IND. бр. Пр. Тройці від. 196 подає до відома, що півричний мітинг відбуде ся дня 10-го с. м. Кождий член має явити ся під загрозою кари передвидженої в статутах. Рівнож мусять бути всї залеглости вирівнані. — М. Гляняньский скр.

Ч. 1178 КВІТ $400.00
на чотириста долярів, котрі п. Юрій Дзюба отримав як посмертну запомогу по женї Катерині з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Ramey, Pa. 21. февруара 1910.
Юрій Дзюба.
Съвідки:
Іван Бунгар,
Мих. Сухняк.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 58.
Вас. Копильчак предс.,
Іван Бунга секр.

Ч. 1325 КВІТ $1000.00
на тисяч долярів, котрі п. Анна Телеп отримала як посмертну запомогу по мужу Филипі з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Troy, N. Y. 1910.
З підписи за Анну Спяк.
Съвідки:
James F. Hennessy,
Павел Ронічковский.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 13.
Мих. Мадараш предс.,
Максим Спяк секр.

Ч. 1364 КВІТ $400.00
на чотириста долярів, котрі п. Станіслава Закевич отримала як посмертну запомогу по мужу Івані з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Spangler, Pa. 27 юнія 1910.
Съідки:
Матій Синява,
Іван Филип,
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 132.
Іван Венгрин предс.,
М. Белей секр.

Ч. 1365 КВІТ $100.00
на сто дол. котрі Мих. Белей отримав як посмертну запомогу по Івані Закевич з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Spangler, Pa. 27. юнія 1910.
М. Белей.
Съвідки:
Матій Синява,
Матій Смарш.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 132.
Іван Венгрин предс.
М. Белей секр.

Ч. 1389. КВІТ $500.00
на пятьсот долярів, котрі п. Яцентий Цюрчак отримав як посмертну запомогу по Василю Дзіндзьо з Головної Каси Руского Народного Союза в Амер.
Elizabethport, N. J. 16 юнія 1910
Яцентий Цюрчак.
Съвідки:
Іван Цюрчак,
Яков Сараньчак.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ 142.
Теодор Жилка предс.,
С. Пайтала секр.

Ч. 71 КВІТ $15.00
на пятнайцять долярів, котрі п. Михайло Габор отримав як посмертну запомогу по доньці Катерині з Головної Каси Руского Молодечого Союза в Америці.
Plymouth, Pa. 4. юнія 1910.
Михайл Габор.
Съвідки:
Михайло Гбур,
І. К. Садо мол.
Від місцевого Уряду Руского Молодечого Союза в Америці. Відділ 46.
Алекс. Сорока предс.,
Стефан Гриняк секр.

НОВИНКИ.

— Росіяни католики в Петербурзі. Dziennik peterburski доносить, шо в Петербурзї істнує громада Росіян греко-католицького обряду, числом 1.500 душ. Громаду тую зібрав і зложив о. Алексій Зерчанінов, колишній православний батюшка. Був він звичайним сільським парохом і роздумуючи над справами віри і обрядів прийшов до переконаня, що найлїпше зорганізованою і ведучою до цїли є католицька церков. Приняв отже греко-кат. обряд, але засудом св. Синоду зістав за „єресь" виведений на поправу до Суздальського монастиря, де побув до р. 1905, коли увільнив його зі там толеранційний указ. Відтак удав ся до Риму і там папа признав його греко-католицьким съвященником. Вернувши до Росії, розпочав в Петербурзї свою діяльність, завдяки якій число Росіян католиків в Петербурзї постійно зростає. Молитви й відправи відбувають ся в Мультанській каплиці при ул. Полозовій. Богослуженя читають ся по латині, або по старославянськи, а науки й проповіди виголошують ся по російськи. Менша громада греко-католиків Росіян істнує в Москві, але й там вона гарно розвиває ся. В Петербурзї має небавом почати ся будова греко-католицької церкви.

— Подія в церкві. В російськім місті Смоленську підчас служби божої в церкві губернатор розмовляв голосно з генералом. Оба стояли перед самим вівтарем. Перед ними стояв міщанин Сергієв і обернувши ся сказав спокійно: „Добродію! тут не місце для розмов. Сюди приходять молити ся. Се не ваша канцелярія, де ви можете кричати". Як би в церкву вдарив грім, то менше було би перепудило губернатора і генерала, як ся спокійна увага міщанина. Зараз прикликано полїцію, щоби арештувати міщанина. Сергієв сховав ся до вівтаря, а в церкві повстала колотнеча. Коло вівтаря поставив губернатор двох поліціїв і коли скінчила ся служба божа, вони арештували Сергієва і відвели до тюрми. Та коли справа зачала бути голосною, Сергієва випустили з арешту.

— Побожний розпусник. В Росії з'явив ся був недавно оден проповідник, Гр. Разпутін. Він їздив по великих містах Росії, де проповідував съвяті науки і збирав коло себе прихильників, головно женщин. Його поручали старші російські попи і архиереї. Недавно прийшло до архиерея Теофана богато листів від прихильниць Разпутїна, де вони виводять сего старця на чисту воду. Одна велика пані написала так архиереєви: „Я думала, що він съвятий і кругом вас самі съвяті. А коло вас такий розпусник як Разпутін. Він прийшов до мого дому і підмовив двох моїх дочок до розпусти. Одній з них 16, а другій 20 літ. Раз я йшла вулицею і бачу, як старець виходить з моїми дочками з лазні. Коли я спитала, що се значить, він відповів: „Ось тепер засьвітив правдивий съвіт спасения". Друга прихильниця пише так: „Їду я з съвятим старцем в Сибір, до його маєтку. Я з ним познакомила ся в Петербурзї і 4 місяці не відходила від него. Я покинула рідних, яких дуже любила. Раз я їхала з ним в осібнім відділї першої кляси. Бесідуємо про бога. Несподївано старець встає, підходить до мене і починає мене цїлувати. Довго Разпутін цїлував і пестив мене. А потім... він очистив мене від гріхів. По сїм казав вдарити менї сто поклонів. Коли я спитала його, чи не гріх се ми зробили, він відповів: „Нї, се не гріх". Також просив мене, щоби я сего не говорила при сповіди. Тепер сидить Разпутін в Петровську, але й там вже найшов собі 12 „сестер", що жиють з ним під одним дахом і яких він „очищає від гріхів". Про всї діла Разпутїна знали російські попи й епископи та завзято мовчали.

— Монахи бють ся. На горі Атос в Греції є двайцять монастирів. В тих монастирях живе тепер шість тисяч монахів. Послїдними часами між монахами почали ся сварки. Ґазети доносять, що в монастирі Івар прийшло між смирненькими монахами до сварки і до бійки, в якій двох монахів забито на смерть а кільканайцять тяжко ранено.

— Соловій перед адміністраційним трибуналом. Одиноку в своїм роді справу розбирав сими днями адміністраційний трибунал у Відни. Якийсь п. Оскар Гайнцль в Градци держав собі соловія. Вечерами й ночами поетичний властитель соловейка відчиняв вікно своєї хати і соловейків щебет йшов луною по тихих вулицях надмурської столиці. Неодна Кетхен і Гретхен дякувала пану Гайнцлеви за сей безплатний акомпаніямент до розмови з любим, але — менше вдячні були сусїди Гайнцля, що їм спів соловія перебивав „gemütliche Ruhe" по випитих „кріглях". Стали отже просити Гайнцля, щоби свого соловія усунув, бо він не дає їм спати. Гайнцль не уступав і справа війшла на дорогу права. Маґістрат Градця рішив прогнати соловія. Але Гайнцль не уступив і вніс рекурс до адміністраційного трибуналу, де оречено, що соловій се є дика птиця, проти якої нічого не порадиш. Він може съпівати, де забажає, і його съпіву не можна вважати за „недопускаєму докучливість". Тому в війну з соловіями ніяка власть не може завдавати ся, ані інтервеніювати. І соловій на вікні п. Гайнцля щебече собі дальше.

— Після зіставленого звіту на днї 1-го с. м. від дня 31-го червня 1909 до 1-го липня 1910 року через всї порти прибуло до Злучених Держав 1.035.545 емігрантів отже о 283.759 більше, як минувшого року. За сей час недопущено 24.200 людий задля всїляких причин.

— Від дня 1-го с. м. вийшло в житє в стейтї Ню Джерзи нове право, після якого усї охочі вложити на свою шию супружеське ярмо, мусять поперед дістати „лайснес", подібно як се є від двох літ в Нюйорськім стейтї.

БАРВА ВАРҐ.

Природною барвою варґ є колор рожевий а при сьому варґи повинні бути гладкі. Коли ся барва змінює ся, а варґи стають бліді, пукають і коли скіра на них лущить ся, тоді є се незбитим доказом нездорового стану крови, або иньшими словами: якась часть орґану травленя не сповняє як слїд свого дїла. В таких случаях Трінера Американьский Еліксір Гіркого Вина повинен бути лїпший від богато иньших ліків, позаяк він в коротенькім часї приводить цїлу систему до правильного сповнюваня її функций. Постарайте ся о се, щоби ваш жолудок приймав достаточну скількість поживних кормів, а рівночасно скріпіть усї иньші части орґану травленя, а тоді зовсїм певно ваша кров покаже ся обильною. Обіг крови буде тоді точний, а кожда частина тїла дістане достаточну скількість поживи. В недугах жолудка і неправильностях крови і нервів Трінера Американьский Еліксір Гіркого Вина є ліком, на який можете покладати кождого часу. По всїх друґсторах. Пишіть по безплатну пораду в усїх недугах.

JOS. TRINER,
1333-1339 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.